

SLOVENSKI GOSPODAR.

List ljudstvu v pouk in zabavo.

Izda vsak četrtek in velja s poštnino vred in v Mariboru s pošiljanjem na dom za celo leto 4 K, pol leta 2 K in za četr leta 1 K. Naročnina za Nemčijo 5 K, za druge izvenavstrijske kraje 6 K. Kdor hodi sam ponj, plača na leto samo 3 K. Naročnina se pošilja na: Upravištvu „Slovenskega Gospodarja“ v Mariboru. — List se dopošilja do odpovedi. — Udje „Kataklizmovnega društva“ dobivajo list brez posebne naročnine. — Posamezni listi stanejo 10 vin. — Uredništvo: Koroška cesta št. 5, — Rokopisi se ne vračajo. — Upravištvu: Koroška cesta št. 5, vsprejema naročnino, inserate in reklamacije.

— Za inserate se plačuje od enostopne pettivrste za enkrat 15 vin., za dvakrat 25 vin., za trikrat 35 vin. Za večkratne oglase primeren popust. Inserati se sprejemajo do srede jutraj. — Na zaprte reklamacije se poštnine proste.

Za brate Hrvate.

Slovenci smo zadnji teden zopet pokazali, da nam slovanska vzajemnost ni prazna beseda. Naši poslanci so se potegnili na Dunaju za Hrvate, katere zdaj tlači ban Čuvaj, ter dosegli velik, velik uspeh. Vlada in celi državni zbor je obsodil postopanje Madžarov nasproti Hrvatom ter izrekel hrvaškemu narodu svoje sočutje v težkem boju nasproti madžarskemu nasilju.

V četrtek, dne 18. t. m., je v začetku seje staval dr. Šusteršič s svojimi tovariši v ostrih besedah sestavljeno vprašanje na ministrskega predsednika zaradi hrvaških razmer. Vse je obstopilo zapisnikarja ter z napeto pozornostjo poslušalo besedo za besedo. Kadar se je imenovalo ime sedanjega komisarja Čuvaja in ministrskega predsednika Kuena, zagromeli so klci ogorčenja proti tem nasilnikom po celi dvorani. Ko je bilo vprašanje končano, razlegali so se po zbornici viharji klči: Živela Hrvaška! Dol s Čuvajem! Fej Kuen!

Potem se je začela prva razprava o uradniških plačah. Toda nihče se ni zanimal za to vprašanje, ampak prvi govornik dr. Dulibič je govoril samo o enem uradniku, o komisarju Čuvaju na Hrvaškem, ter opisoval njegovo zlodejsko delovanje. Protijudsko postopanje Čuvajevo res ni najboljšje priporočilo za nove plače uradnikom. Toda dr. Dulibič še ni končal svojega govora, se je seja prekinila. Izvedelo se je namreč, da hoče ministrski predsednik takoj se v tej seji odgovoriti na interpelacijo slovenskih poslancev. In res, komaj je dr. Dulibič pretrgal svoj govor, vstal je grof Stürgkh, da odgovarja Slovincem. Poslanci so se stiskali okoli sedeža ministrskega predsednika, da bi ne preslišali besedice. Grobna tišina je nastala v zbornici.

Grof Stürgkh je obsodil Kuenovo in Čuvajevo postopanje nasproti Hrvatom, katerim se je vzela tiskovna, zborovalna, društvena, in sploh vsaka državljanska svoboda. Celo pisma so si morali pustiti odpirati. Rekel je, da tako postopanje med Hrvati ne more vzbujati ljubezni do avstro-ogrske države, nadalje, da tako postopanje tudi v nemirjevalno vpliva na Slovence in Hrvate avstrijske državne polovice ter da nam tako postopanje ne bo v balkanskih državah, kjer prebiva toliko Jugoslovanov, pridobilo nobenih prijateljev. Sedanje razmere na Hrvaškem tudi na Bosno in Hercegovino slabo vplivajo, ker vzbujajo pri narodih, ki so se nam priklopili, da se bo morča, kedaj tudi z njimi tako nasilno ravna. Ako ogrska vlada ne bo kmalu odšla s svojimi pandurji s Hrvaškega, bo avstrijska vlada prisiljena, ubrati druge strune.

Odločni in Jugoslovanom prijazni odgovor avstrijskega ministrskega predsednika, je naredil na celo zbornico nepopisno dober utis. Zbornica je odmevala

Salezijanski zavodi.

Časniki so pred kratkim poročali, da ustanovijo letošnjo jesen Salezijanci nov zavod na Slov. Štajerskem, in sicer v Veržeju na Murskem polju, tik ob ogrski meji. Stvar ni samo krajevne pomena, ampak splošnega, ter bi se naj stvarno in mirno presojala zgolj iz vzgojnega in kulturnega stališča. Namen teh vrstic je, seznaniti čitatelje z duhom in delom salezijanske družbe, razpršiti predsodke, pridobiti važnemu podjetju iskrenih prijateljev in dobrotnikov. Spregovorimo 1. splošno o salezijanski družbi in nje zavodih; 2. posebej o vzgojnem in narodno-gospodarskem pomenu salezijanskega zavoda za Slovensko Štajersko.

1. Salezijanska družba in nje zavodi. Po pravici neki zgodovinar (Weber) imenuje salezijansko družbo največje delo katoliške cerkve v 19. stoletju. Njen ustanovitelj je Janez Bosko, rojen l. 1815. blizu Turina od priprostih starišev. Že kot dijak je zbiral dečke v „društvo veselja“, kjer so se nedolžno zabavali in vspodbujali k poštenemu življenju. To društvo je tako dobro vplivalo, da se je neki mladi jud izpreobrnil.

Leta 1841. je postal duhovnik ter je najprej služboval v Turinu po raznih ječah in bolnišnicah, kjer je imel priliko, opazovati žalostne posledice slabe vzgoje in pomanjkljivega pouka. Zato je pa tudi takoj od začetka svojega duhovskega službovanja obračal

vslikov zadovoljstva s takim nastopom. In kakor so isti dan odobrvali vsi avstrijski poslanci Stürgkhov odgovor, tako tudi zdaj vsa avstrijska javnost izraža svoje popolno soglasje z besedami grofa Stürgkha. Že dolgo menda ni noben avstrijski ministrski predsednik s svojim govorom tako ustregel vsem narodom Avstrije, kakor sedaj Stürgkh s svojimi pravičnimi in poštenimi besedami v prilog tlačenemu hrvaškemu narodu.

Slovinci so se premišljali, ali naj predlagajo otvoritev razprave o Stürgkhovem govoru ter dajo tako vsem strankam priložnost, da izrečejo svoje mnenje o hrvaških razmerah. Bali so se namreč, da bi liberalni poslanci iz Dalmacije, ki so v politiki ravno tako nezreli, kakor slovenski liberalci, govorili ob tej priliki kake neumnosti, ki bi pokvarile splošno ljubezen in sočutje s hrvaškim narodom. Ko so dali ti poslanci Slovincem zagotovilo, da bodo pametni, se je drugi dan v petek od Hrvaško-Slovenskega kluba predlagala otvoritev razprave in tudi soglasno sprejela.

V razpravi so govorili dr. Krek v imenu Slovincem, dr. Dulibič v imenu dalmatinskih pravašev, dr. Fidler v imenu Čehov, dr. Leo v imenu Poljakov, dr. Adler v imenu nemških socialističnih demokratov, Nemeec v imenu čeških, Dašinski v imenu poljskih socialističnih demokratov, Romančuk v imenu Rusinov, Hoc v imenu čeških radikalcev, dr. Gros v imenu liberalnih in Stekler v imenu krščansko-socialnih Nemcev. Za Srbe so govorili dr. Baljak, za liberalne Hrvate dr. Tresič. Vsi govorniki so obsojali rabeljsko postopanje Čuvajevo na Hrvaškem in odobrvali jasen in odločen nastop grofa Stürgkha nasproti Madžarom.

Tako sta se vlada in državni zbor postavila na stran Hrvatov ter se izrekla proti brezobzirnosti Madžarov, katere la škodi skupni državi pri drugih narodih. Zasluga, da se je dosegel ta uspeh, imajo Slovenci, ki so vsakokrat na svojem mestu, kadar je treba braniti pravico in resnico.

Politični ogled.

— Dne 19. aprila: Cesar je danes sprejel ogrskega finančnega ministra Lukača ter se z njim posvetoval o političnem položaju. — Ogrsi se delajo zelo razburjene radi interpelacije, ki jo je vložil v našem državnem zboru dr. Šusteršič glede na žalostne razmere na Hrvaškem. Pretijo tudi grofu Stürgkhu radi večrajšnjega njegovega odgovora na Šusteršičevo interpelacijo. — Manjšinske stranke v Srbiji so sklenile za ožje volitve dogovor, da oškodujejo vladno večino. — Turški sultan je s prestolnim govorom otvoril novoizvoljeni turški državni zbor. — V Maroku v Afriki je izbruhnil upor. Domačini so baje poklali 200

veliko skrb in ljubezen na zapuščeno mladino. Boriti se je imel z neznanskimi težavami, ljudje so ga imeli za norega, ker se je toliko brigal za poulične fakine. Toda polagama so le sprevidele velikanski pomen njegovega trudopolnega dela. Liberalni minister Ratazzi, ki je iz piemontskega kraljestva izgnal redovnike, je nekoč skrivaj poslušal Boskov nagovor na mlade kaznjence, in začel ga je visoko čislati. Piemontski kralj Karol Albert je vzel njegov zavod pod svoje pokroviteljstvo. Celo glasoviti državnik Cavour (Kavur) je bil med dobrotniki don Boskovimi. Papež Pij IX. je leta 1869. začasnno, leta 1874. pa za stalno odobril pravila don Boskovi družbi, ki si je dala ime svetnika krotkosti in milobe, sv. Frančiška Saleškega. Udje te družbe se imenujejo Salezijanci. Dne 31. januarja l. 1888. je umrl blagi mož. Že za njegovega življenja se je razširila družba po najrazličnejših krajih, in dandanes ima družba cvetoče zavode v Italiji, na Španskem (28 zavodov), na Francoskem (24 zavodov leta 1901), na Angleškem, v Ameriki, Afriki in Aziji.

V Avstriji se je otvoril prvi zavod v Tridentu l. 1893. Sedaj imajo naslednje zavode v Avstriji: Zavod Marije Pomočnice v Tridentu, deško sirotišče istotam, v Dašavi na Poljskem, v Ošvicimu na Poljskem, kjer imajo nižjo gimnazijo in obrtno šolo, na Dunaju imajo zavod za dijake, ki obiskujejo srednje in ljudske šole, v Radni na Dolenskem je novicijat za tiste, ki mislijo vstopiti v salezijansko družbo, in sicer za avstrijsko provincijo, ki obsega slovenske, nemške in poljske zavode, v Krakovu je zavod za ro-

francoskih vojakov. Proti Evropejcem proglašajo domačini sveto vojsko.

— Dne 20. aprila: Cesar je imenoval finančnega ministra Ladislava pl. Lukača za ogrskega ministrskega predsednika in mu je poveril sestavo ministrstva. — Sirijo se vesti, da bo vojni minister Auffenberg odstopil. — Okrog mesta Fec v Maroku divja hud boj med francoskimi vojaškimi četami in upornimi domačini. Mesto na več krajih gori. Francozi pošiljajo nove čete v Maroko.

— Dne 21. aprila: Cesar je sprejel danes ministrskega predsednika grofa Stürgkha. — Novi ogrski ministrski predsednik Lukač hoče vse dosedanje ministre ohraniti v službi. — Ogrsi silno rovarijo proti avstrijskemu ministrskemu predsedniku grofu Stürgkhu, ker se je v našem državnem zboru zavzel za Hrvate. — Iz Rima poročajo, da so sv. Oče obboleli. — Francosko vojaštvo je upor v Maroku že zadržalo. Uporniki so zbežali na vse strani.

— Dne 22. aprila: Novo ogrsko ministrstvo je sledeče sestavljeno: Lukač predsedstvo in notranje zadeve; pl. Telesky finance; grof Zichy pouk in bogočastje; dr. Sekely pravosodje; grof Sereniji poljedelstvo; general Hazai deželno brambo; pl. Josipovič minister za Hrvaško. Zaprisega novega ministrstva se vrši v četrtek. — Potrjujejo se vesti o boleznih sv. Očeta; obolel je na živcih in sreč. Zdravniki zatrjujejo, da ni nevarnosti. — V nemškem državnem zboru je govoril državni kancler Betman Hollweg o potrebi oboroževanja ter je pozival državni zbor, naj sprejme brambno predlogo, da bo postala Nemčija v vojaškem oziru še močnejša. — V Maroku vlada zopet popolni mir.

— Dne 23. aprila: Pri današnjih občinskih volitvah za IV. razred na Dunaju so zmagali krščanski socialisti v štirih okrajih; v 12 okrajih pa pridejo v ožjo volitev s socialistnimi demokrati, oziroma nemškimi liberalci. Socialistni demokratje so prodrli v 6. okrajih. — Pri nadomestni volitvi za državni zbor v okraju Beljak na Koroškem je prodril socialistni demokrat Gröger proti nemškemu nacionalcu dr. Angererju. — Jutri se bo celotno ogrsko ministrstvo predstavilo cesarju. — Listi domnevajo, da bo Čuvaj odstavljen kot komisar in da bo grof Pejačević imenovan za hrvaškega bana. — Volitve v srbsko skupščino so se izvršile z zmago vladne stranke.

Italijani napadli Dardanele.

Ker Italijani v Tripolisu ne morejo doseči zmage nad Turki in Arabci, skušajo doseči z napadi na evropsko Turčijo konec vojske in pospešiti prepustitev Tripolitanije. Ker pri Beirutu niso veliko opravili, so se lotili Dardanel, ki so morska ožina med Evropo in Azijo ter vežejo Egejsko morje z Marmara-morjem. Širokost Dardanel znaša povprečno 4 kilometre, naj-

kodelce, ki ga je ustanovil knez Lubomirski, tudi v Przemyslu v Galiciji imajo zavod. V Rakovniku pri Ljubljani imajo zavod z ljudsko šolo od leta 1901. Tu di v Gorici in v Trstu imajo svoje zavode.

Velike zasluge za vzgojo in pouk mladine se splošno priznavajo, in sicer jih čislajo tudi možje sicer liberalnega političnega mišljenja, kateri pa imajo še zmisel za pravo vzgojo mladine.

V Ljubljani je zlasti knezoškof dr. Jakob Misija nadelaval pot salezijancem. Leta 1893. se je ustanovilo društvo, ki bi naj postavilo zgradbo za zavod. Predsednik temu društvu je bil vladni svetnik Jožef Merk, v odboru je bil poleg stolnega prošta med drugimi celo — dr. Ivan Tavčar. Kranjski deželni odbor — takrat po večini liberalen — je leta 1894. podaril društvu 2000 K, Kranjska hranilnica pa, ki je, kakor znano, v nemško-liberalnih rokah, je leta 1895. naklonila društvu 30.000 K podpore. Enako so se našli veliki dobrotniki in zaščitniki tudi drugod.

Pri nas na Slovenskem je navada, da v vse moč tuje kraje pošiljamo podpore, drugi pa zapravljajo denar s pijančevanjem, s tožbami, s kvartanjem in loterijo, višjih potreb pa ne vidimo in ne čutimo, za dobrodelne namene v lastno korist imamo zaprte roke, zdi se nam vsega škoda, češ, to je nepotrebno. Zato gredo drugi naprej, mi pa nikamor ali še nazaj. Salezijanski zavod bi bil za nas štajerske Slovence velikanskega pomena.

(Konec prih.)

manjša množina pa je 1300 metrov; dolge so nad 60 kilometrov, globoke pa do 88 metrov. Ta morska ožina, ki je na obrežju dobro zavarovana s trdnjavami, je edina pot po morju, ki vodi v Carigrad. Vrhu tega so se Turki zavarovali z minami, ki so jih položili v vodo v to morsko ožino, vsled česar si Lahji ne upajo z ladjami vdreti skozi. Po pogodbah med velevladstvi je bojnim ladjam katerekoli države prepovedano, voziti skozi Dardanele.

V četrtek, dne 18. aprila zjutraj, se je naenkrat pojavilo pri vходу v Dardanele 27 italijanskih vojnih ladij, ki so začele obstreljevati turški trdnjavi Kum Kale in Sedil Bahr. Ladje so oddale proti trdnjavam 342 streliv. Zadelo pa niso Italijani kakor navadno, nič ali pa prav malo. Italijanske krogle so napravile na turški strani le malo škode. Ubit je baje samo eden Turk, krogle so podrle le del stare trdnjave. Turki so Italijanom iz trdnjav krepko odgovarjali s streli iz topov. Ena krogla je baje zadela neko italijansko ladjo, kjer je izbruhnil ogenj. Italijanske ladje so okrog poldneva odjadrale. Obstreljevale so med potjo še turški otok Samos, ne da bi napravile kako večjo škodo. Pač pa so prerezali Italijani podmorsko brzojavno zvezo med Dardanelami, Solunom in nekaterimi turškimi otoki.

Kar se tiče namena tega napada, ga opisujejo italijanski in drugi listi kot nekako morsko vajo, nekateri celo kot zabavno dejanje.

Evropska javnost pa, ki je zavoljo Turčije in Balkana strašno občutljiva, se je takoj razburila in začelo se je sanjati in in bati evropske vojske. Turki so ta napad porabili, da svojo prestolnico Carigrad in druga obrežna mesta še bolj zavarujejo, zato so zaprli Dardanele s plavajočimi minami, ob katerih se razleteli vsaka ladja, če zadene v nje. Radi tega je tudi trgovskim parnikom zaprta pot skozi Dardanele. Mednarodna trgovina trpi vsled tega veliko škodo. Nekateri velevladstvi so ugovarjale proti zaprtju Dardanel. Toda Turki nočejo poprej odpreti Dardanel, dokler Lahji ne bodo mirovali.

Tako je za sedaj srečno pretekla nevarnost, da se italijansko-turška vojska prenese tudi na evropska tla. Kaj bo v tem oziru prinesla bodočnost, se še ne ve, pa tudi Italijani si niso na jasnem s svojimi namerami.

Razne novice.

* Godovi prihodnjega tedna:

28. nedelja, Varstvo sv. Jožefa.
29. ponedeljek, Peter, mučenik.
30. torek, Katarina Sij., devica.
1. maja, ereda, Filip in Jakob.
2. četrtek, Atanazij, škof.
3. petek, Najdba sv. križa.
4. sobota, Florijan, Monika.

* Iz poštne službe. Poštni nadoficijal Ignac Štrassl v Mariboru je prestavljen v Celovec. Na njegovo mesto v Maribor pride Štefan Fric iz Celovca.

Iz srednješolske službe. Naučno ministrstvo je profesorja na državni gimnaziji v Kočevju Antona Jošta tudi za leto 1912-1913 pridělilo celjskim samostojnim nemško-slovenskim gimnazijskim razredom v Celju.

* Novo železniško postajo so dobili v Stranjah pri St. Petru na Medvedjem selu. Postavljena pa je na takem prostoru, ki nikakor ni primeren za postajališče. Dovožne poti sploh ni ki novi postajici.

* Nadomestna volitev v deželni zbor. V torek, dne 23. aprila, je bil pri nadomestni volitvi v štajerski deželni zbor v mestnem okraju Köflach-Lonč izvoljen nemško-nacionalni odvetnik dr. Tunner iz Gradca z 368 glasovi.

* Zaradi mraza. Poslanci Slovenske kmečke zveze so vložili nujni predlog zaradi škode, ki jo je naredil mraz po Spodnjem Štajerskem. V njem zahtevajo, da se poškodovanim odpisejo davki, da se vračanje brezobrestnih posojil ustavi in se zaradi bede, ki jo bo povzročil mraz, že sedaj vse ukrene za podporo.

* Mraz je napravil predzadnji teden občutno škodo v naših vinogradih in sadonosnikih. Poroča se nam iz ljutomerskega, ormoškega, konjiškega in drugih vinorodnih okrajev o škodi, ki jo je napravila slana na trtahi in sadnem drevju. Zgodnje trsne vrste, kakor: žlahtnina, burgundec itd., so močno trpele vsled mraza. Izmed sadnega drevja so najbolj trpeli orehi, marelice, črešnje in breskve. Tudi iz Ogrskega, Nižjeavstrijskega in Tirolskega poročajo listi o pozebi trt in sadnega cvetja.

* Voznikom! Ministrstvo za javna dela je določilo, da se naj po vseh državnih, deželnih ter okrajnih cestah vozi na levi strani v smeri vožnje, vendar se to ne upošteva povsod. Danes, ko divjajo po cestah samodreči, pa je velevažno, da se ve naše ljudstvo v tem oziru prav ravna. Samodreči, ki vozi na desni strani ceste v smeri vožnje, lahko vsak naznani oblasti; istotako si mora pripisovati posestnik odgovornost in škodo sebi, če vozi s svojim vozom na desni strani ceste. Posebno pa velja ta določba za vožnjo preko mostov.

* Sadovi nemško-nacionalnega gospodarstva. Graški občinski svet bo razpuščen. Za oskrbovanje občinskih poslov bo imenovan vladni komisar. Vzrok razpusta je skrajno slabo stanje mestnega gospodarstva, proti kateremu se srdito bojujejo socialni demokratje. Mestni očetje so sami zahtevali razpust, ker so sprevideli, da so zavozili v blato, iz katerega ne morejo več naprej. Tako je povsod, kjer imajo prvo besedo liberalci in nemški nacionalci. Zavozili niso samo gospodarstva štajerske dežele, ampak tudi vsa mesta na Štajerskem ječijo pod milijonskimi dolgovi in propadlim gospodarstvom. „Štajerc“ poglej vendar, kako vzorni gospodarji so tvoji krušni očetje!

* 400 K za Slovensko Stražo. Dne 17. februarja t. l. umrlj preč. g. Jakob Bohinc, stolnomestni žup-

nik in kanonik v pokoju v Braslovčah, je zapustil v svoji oporoki Slovenski Straži 400 kron. Slava spominu vrlega moža, ki tudi v svojih poslednjih urah ni pozabil svoje domovine. Hvaležno se bodo na njegovo plemenito zapuščino spominjali obmejni Slovenci. Da bi Bog Slovenski Straži vzbudil še mnogo posnemalcev! Najlepše se pač poslovimo od sveta, ako vzamemo s seboj zavest, da smo tudi v poslednjih svojih trenotkih, to je v oporoki, mislili na bodočo srečo svoje domovine. Slovenci, Slovenke, posnemajte!

Sliki naših narodnih voditeljev dr. Ivana Šusteršiča in dr. Janeza Ev. Kreka sta izšli v založbi „Slovenske Straže.“ Sliki naj bi bili v kras vsaki slovenski hiši, v vsaki naši občinski pisarni, v vsakem našem društvu, v vsaki naši zadrugi, povsod, kjer žive Slovenci, naj bi te slike bile dokaz naše zavednosti. Zato ju naročajte vsi, ki se zavedate veljave in pomena teh dveh mož za Slovence. Posamezna slika velja 2 K, obe skupaj 3 K. Naroča se v pisarni „Slovenske Straže“ v Ljubljani.

* Misijonsko delo. Krščansko ljudstvo vseh narodnosti prispeva za svete misijone v Afriki, Aziji itd. S temi prispevki se podpirajo misijonarji, ki preganjajo temo neumnega malikovalstva in razširjajo krščansko prosveto. Vedeti pa moramo, da imamo danes paganske brezverce tudi v svoji sredi. Tudi za te moramo skrbeti, da jih izpreobrnemo ali vsaj storimo neškodljive. V ta namen pa ni dovolj le naše delo v cerkvi, treba je nastopati tudi zunaj cerkve, na shodih, in zlasti potom dobrega tiska. Dobre knjige in dobri časopisi imajo danes med nami misijonsko nalogo. Podpirajmo torej pred vsem dobre časopise! Zlasti „Slovenski Gospodar“ bodi domačin v vsaki slovenski hiši, član vsake naše rodbine! On preganjaj med nami temo liberalnega nemškutarskega malikovalstva in utrjuj katoliško versko zavest med Slovenci. Kdor agitira za katoliško časopisje in ga razširja, vrši s tem sveto misijonsko delo!

* Odlikovanje slovenske usmiljenke. Cesar je podelil prednici usmiljenk v Lankovicu na Srednjem Štajerskem, slovenski rojakinji sestri Rozi Napotnik, zlati zaslužni križec s krono za zasluge, ki si jih je pridobila omenjena za 50letno zvesto službovanje. Povodom tega odlikovanja je bil dne 18. aprila ves trg Lankovic v zastavah. Ta dan se je namreč vršila slovesna izročitev zaslužnega križca odlikovanki. Slavnosti se je udeležilo mnogo odlične gospe, med njimi tudi slovenski deželni odbornik prof. Robič. Slavljanka je stara 70 let in je ves čas, kar je članica reda usmiljenk sv. Vincencija Pavlanskega, delovala kot usmiljenka v raznih bolnišnicah, kaznilnicah, in nazadnje kot prednica v deželni prisilni delavnici v Lankovicu.

* Porcelan se podraži. Kartel (zveza) združenih čeških tovarn za porcelan je sklenil podražiti svoje izdelke za 15%.

Največja nesreča na morju!

Celi svet je pretresla strašna nesreča, ki se je zgodila v noči od 14. na 15. aprila na morju med Evropo in Ameriko. Vsled prehitre in nepredvidne vožnje, med katero je trčila ob ledeno goro, se je potopila največja, najlepša in menda najdražja ladja, kar jih ima svet. Tako velikanske nesreče, pri kateri bi v morskih valovih našlo smrt toliko ljudi, svetovna zgodovina ne pomni. Z nobeno ladjo pa se še tudi ni dozdaj pogreznilo v globočino morja toliko bogastva in toliko dragocenosti. Vsi listi, od velikih svetovnih, do zadnjega pokrajinskega, prinašajo poročila o groznem in pretresljivem dogodku. Kakor da bi bila politika za nekaj časa pozabljena, vse hlastno sega te dni po podrobnih poročilih o potopu parnika „Titanika“. Nestrpnost in z veliko radovednostjo se je vsestransko čakalo na dohod rešilne ladje „Karpatije“ v Novi jork. Predno ni namreč došel rešilni parnik v njujorško pristanišče, se ni moglo z gotovostjo poročati o številu ponesrečenih in rešenih, tudi ne o pravem vzroku in poteku nesreče. Poročila so si namreč močno nasprotovale. Samo tisti, kateri so doživeli to veliko nesrečo ter so le z največjim naporom utekli gotovi smrti, so mogli poročati o njej resnično in podrobno.

Prihod rešilne ladje v Novi-Jork.

Parnik „Karpatija“ je priplul z rešenimi potniki v četrtek, dne 18. aprila zvečer ob 9. uri v pristanišče Novi jork.

Na pristaniškem prostoru se je zbrala tisočgla-va množica. Policija in vojaštvo sta pazila na red. Ko je zavozila „Karpatija“ v pristan in so se vrgle vrvi, je vso množico pretreslo ihtenje. Na krov so se počali takoj zdravniki, strežniki in strežnice za bolnike. Tu so najprej izvedeli, da je veliko rešencev vsled mraza in poškodb med prevozom umrlo, veliko pa je nevarno bolnih. Rešence so nesli na suho in s samodreči prepeljali v bolnišnice in deloma na lastne domove. Pregled papirjev je oblast opustila. Potniki so brez pravega reda drli iz ladje na kopno in niso gledali na odredbe oblasti, da morajo iti ločeno. Vsak je hitel, da pride čim prej na trdna tla. S tem je bilo zelo otežkočeno, dognati, kdo se pogreša. Prva skupina rešencev je bila videti popolnoma mirna, potem pa so se začeli iz različnih kotov vsikliti veselja. Ženske so objemali njihovi soprog, poljubovali in naravnost na rokah nosili proč. Potem so prišle s parnika starejše ženske, katerim so se še poznali sledovi prestanega trpljenja in ki so se glasno jokaje sestajale s svojci.

Nato so došle preko mostiča mlajše Amerikanke, ki so na videz popolnoma zdrave in ki so se kazale zelo mirne. Prve ranjence so prinesli mimo na nosilnicah. Tem je sledil star gospod, ki se je opiral na dva spremljevalca, ker so mu odmrzile noge.

Kako se je zgodila nesreča?

Po poročilih rešencev se je ta grozna nesreča zgodila tako-le: V nedeljo ob 10. uri ponoči je kapitan Smith šel k počitku in na njegovo mesto sta stopila prvi in tretji častnik. Kapitan je bil že v postelji; pri spodnji opazovalnici so žuli mornarji. Ob 11. uri 33 minut se je naenkrat pojavil pred „Titanikom“ velikanski ledenik. — „Pred nami je ledenik“, je kričal mož na opazovalnici. Krmilar je zaviral z vso močjo, toda „Titanik“ je začel pokati: zadel je bil ob ledenik. Poveljujoči častnik je takoj pritisnil na električno pripravo, da bi takoj zaprl nepremočljive prostore v ladji. To vse se je zgodilo tekom ene minute. Kapitan Smith je bil takoj zopet na svojem mestu in je prevzel poveljstvo. Ladja se je že nagnila za 1 do 2 čevlja. Kapitan je tedaj zdirjal v prostore, kjer so stroji ter jih je našel polne vode. Poslal je ladijskega mojstra, naj preišče parnik. Nesrečnej pa se iz spodnjih prostorov ni več vrnil. O ponoči se je ladja vidno pogrezala vsako minuto za čevljev globoje. Še-le ob 12. uri 35 minut je dal kapitan povelje: „Vsi potniki na krov!“ Tekom 15 minut je bilo povelje izvršeno. Ob 12. uri 50 minut je zadonelo povelje: „Pripravite čolne! Ženske in otroci naprej!“ Na ladji je nastalo razburjenje. Žene so se obotavljale. Mornarji so prve skoroda zmetali iz krova v čolne; le malo jih je bilo izmed medkrova, ki so skušali priti s silo v čolne. Prvi častnik je dva izmed njih ustrelil. Še-le ob 2. uri so se spustili čolni v morje. En čoln, v katerem je bilo 30 žen in ladijski zdravnik, se je prevrgel. Nihče od teh se ni mogel rešiti. Ob 2. uri 25 minut se je ponosni „Titanik“ potopil.

Kaj pripovedujejo posamezniki izmed rešenih?

Švicar Maks Stählin pripoveduje:

„V nedeljo je bilo vreme lepo, noč popolnoma jasna. Proti večeru je postalo zelo mrzlo, da so morali odpreti električno kurjavo. Parnik je plul z vsem parom. Vse je bilo mirno. Šel sem v svojo sobo. Naenkrat sem zaslišal zamolklo grmenje in lahke sunek, ki pa ni bil tako močen, da bi me vrgel. Čeprav nisem mislil na to, da bi se moglo kaj zgoditi, sem vseeno

stopil na hodnik ter vprašal nekega mornarja, kaj da se je zgodilo. Ta me je zagotovil, da ni nič. Vsled neke nedoločne slutnje sem šel na krov. Tam sem dobil svojega prijatelja in s tem sva zasledila, da je okoli ladje polno ledu. Iz parnika so izpustili veliko množico para. Vsled tega hrušča je bilo kmalu polno ljudi na krovu. Nihče ni bil razburjen. Godba je začela igrati. Zrak je bil popolnoma miren, ni bilo niti megle niti vetra. Ladja se je ustavila in mi smo videli, kako se je moštvo pripravljalo, da spusti rešilne čolne. Nato so prosili gospe prvega razreda, naj gredo na krov ter vstopijo v rešilne čolne. Jaz in moj prijatelj sva šla v sobo po neke važne listine ter jih dala v žep. Več žensk ni hotelo iti v rešilne čolne in tako je ostalo več prostorov nezasedenih. Godba je igrala mirno dalje in ladijsko moštvo je vzdržalo dobro disciplino. Na potop ogromnega parnika pač nihče ni mislil.

Stroji so stali popolnoma pri miru, vendar pa je še delovala električna razsvetljava. Predno so spustili rešilne čolne v ladjo, je prišlo večje število oseb na krov, katere so opremili z rešilnimi pasji, in nato je zahtevalo moštvo od potnikov, da se vsak oskrbi s takim pasom. Ta čas so dospeli na krov že kurjači in drugo osobje. Naš čoln so opustili z višine in kmalu smo se zibali v vodni gladini. V čolnu so najprej veslali mornarji, potem pa jaz in drugi moški. Odplulo je kakih 16 ali 18 čolnov. Ko smo se oddaljili od ladje, se nam je zdelo, da postaja razburjenje na njenem krovu čim dalje večje. Začela je nastajati velika zmešnjava. Vozili smo se tri do štiri ure v ostrem mrazu okoli morja, dokler nismo zaželi na „Karpatijo“, ki nas je sprejela.

Trije rešeni Francozi i poročajo francoskemu listu „Matin“: Na „Titaniku“ je vladalo splošno mnenje, da je izključeno, da bi se ladja mogla potopiti. Prvi hip po sunku se je reklo, da je zadel parnik na velikega morskoga kita in ga prerazal na dva dela. Kmalu nato pa smo slišali, kako je poveljnik ladje, kapitan Smith, dal povelje, da se morajo potniki prepraviti z rešilnimi pasovi ter da se morajo spustiti rešilni čolni v morje. Pri tem je godba igrala ves čas vesele komade. Sprva ni hotel nihče v rešilne čolne, vse se je držalo ladje kljub nujnim opominom častnikov. Najprvo se je odpeljalo nekaj čolnov, ki so bili k večjemu zasedeni s kakimi 15 osebami. Vsi, ki smo bili v čolnih, smo upali, da se zopet čimprej vrnemo na ladjo. Naenkrat pa se je začel prvi

del ladje potapljači globokeje. Ugasnile so luči. Parnik se je vzdignil pokonci kakih 150 čevljev visoko nad morje. Z ladje se je začelo mozog pretresujoče vpitje. Tri ure dolgo se je slišalo s kraja nesreče obupno kričanje umirajočih. Kakor večstotni smrtni zbor so v enomer doneli isti klici: Pomoč, pomoč! Mi smo veslali z vsemi močmi, da bi se odstranili iz obližja potapljačice se ladje. Mučil nas je leden mraz. Ne-prestano smo klicali na pomoč, oddajajoče strele, da bi opozorili na-se rešujoče parnike. Tavalali smo tako kake štiri ure odreveneli in izmučeni po morju, ko smo opazili končno parnik „Karpatija“, ki nas je rešil.

Boj za življenje in rešitev.

Nekatera poročila, posebno prvotna, ki so se ravnala po navodilih, danih od White-Star-Line, so naglašala, da je na „Titaniku“ vladal do zadnjega vzoren red, da ni bilo ne nereda ne prehude prestrašenosti, še manj nasilnosti. Tudi nekatera poročila rešenih ne vedo nič povedati o kakih surovih nasilnostih, dočim so druge vesti polne o njih. Vzrok temu protislovju je v tem, da je imela ladja 7 krovov, in se iz enega ni moglo videti, kaj se je vršilo na drugih. Naravno je, da se je skušal vsak rešiti, ko je izvedel grozno resnico, da je ladja izgubljena. Plemenitejši značaji so puščali prednost ženskam in otrokom, manj plemeniti in bolj sebični pa so se ozirali samo na sebe in hoteli doseči rešilni čoln za vsako ceno. Nekateri so ponujali visoke svote denarja in bili so od mornarjev ali strežnikov sprejeti. Ubogi, ki niso mogli šteti dolarjev, pa so bili odklonjeni. Iz tega je razločljivo, zakaj se je iz medkrova, kjer se vozijo reveži, rešilo le kakih 70 ljudi. Drugi so potiskali take, ki so bili v bližini čolna ali pa že v čolnu, v morje; ljudje so se v medsebojnem boju suvali, grizli in praskali, da se je bilo groza. In tudi visoki gospodje niso postopali lepo. Rešeni častnik Roders pripoveduje, da so strah in groza pred vsem povzročili ravno najodličnejši potniki. Poslanci, senatorji in drugi gospodje so izvršili pravcati brezobziren naskok na čolne. V boju za čolne so bili med drugimi ustreljeni trije italijanski mornarji, ki niso hoteli spustiti ponesrečencev v čoln.

Drugi pa, ki so uvideli, da je vsak napor brezuspešen ter da jim je smrt neizogibna, so storili to, kar stori zadnji trenutek dober kristjan, molili so skesanó. Posebno lepo je ravnalo 16 strojnikov, ki so s svojim nadstrojnikom na krovu klečali in molili ter tako čakali na potop.

Kako so se posamezniki rešili.

Potnik na „Titaniku“ z imenom Daniel iz Filadelfije pripoveduje, da je bil ravno zapustil godbeno dvorano, ko je zaslišal velikanski tresk in so luči ugasnile. Takoj se je podal na krov, kjer je na stotine oseb tekalo sem in tja ter so se borili in grizli ter praskali za boljše prostore v čolnih. Daniel je dobil v tem vrvenju več ran. Poveljnik je dal s poveljniškega mosta povelja in se trudil za red. Strašanski tresk v prostoru za stroje je naznanjal težke poškodbe strojev. Zenske so v nočni obleki bežale iz godbene dvorane. One, ki niso takoj vstopile v rešilne čolne, so bile skoroda vržene v nje. Daniel je zagrabil nek predmet, ker je čutil, da je „Titanik“ pod njegovimi nogami izginjal. Zamolil je molitvico, skočil čez krov in je še videl, kako so na ladji ugasnile luči. Oprijel se je za kos ledenika, čemur se ima zahvaliti, da ga vrtinec potapljačice ladje ni potegnil s seboj. Tako je ostal potem v vodi na ledu, dokler ga niso rešili. Dozdaj še ne ve, kako je prišel na krov „Karpatije“. Vsak, ki je bil na „Titaniku“, je takoj vedel, da je ladja izgubljena, ker je bil prednji del skoraj popolnoma razbit. Končno ve zanesljivo, da sta se dva ali trije čolni, prenapolnjeni z ljudmi, potopili.

Potnik D a i l y si je takoj, ko je trčil „Titanik“ ob ledenik, prepasal rešilni pas. Pri potopu ladje je bil vržen v morje ter kmalu nato sprejet v majhen, zložljiv čoln. V ledeno-mrzli vodi so mu zmrzile noge. Daily pripoveduje, da so častniki pomirjevali potnike, češ, da se čolni samo radi previdnosti spuščajo v morje. Ladja se boče preiskala in vsi bodo zopet na ladji zajtrkovali.

Gospa A n d r e w pripoveduje: Ko se je čoln, s katerim se je ona rešila, oddaljil kako miljo od „Titanika“, je videla, kako se je parnik postavil pokonci in se je potem s prednjim delom začel potapljati. Gospa Andrew se je nahajala v čolnu, ki je bil skoro z vodo napolnjen in v katerem je od mraza umrlo več oseb, ki so bile potem vržene v morje. Nek kurjačev, katerega je poslal kapitan v čoln, je pripovedoval, da se tekom njegove 26letne vožnje po oceanu ni doživel tako mirnega morja po noči. Bila je čista, zvezdojasna noč, morje pa je bilo gladko kot ogledalo. Z zadnjim pogledom, ki ga je vrgla gospa Andrew iz čolna na ladjo, je opazila „Titanik“ v popolni dolžini razsvetljen, videla je tudi že sumljiv pregib ladje.

V čolnih so trpeli ljudje grozno zimo, ker so bili slabo in komaj napol oblečeni. Njihovo trpljenje so še povečali obupni smrtni klici tistih nesrečencev, ki so se borili z valovi in smrtjo. Po dolgih urah, polnih grozote in strahu, so zagledali luči parnika „Karpatije“, ki jih je sprejel na svoj krov.

O prejemu poročila nek mornar parnika „Karpatije“ sledeče:

Nebo je bilo jasno, vendar je bilo pa zelo mrzlo, ko smo prišli ob štirih zjutraj na kraj nesreče. Naši potniki začetkom niso vedeli, kam se peljemo. Sprva nismo ničesar slišali, končno smo vendar zagledali prvi rešilni čoln. Pluli smo nekoliko bližje, in kmalu so bili ob ladji vsi rešilni čolni. Z največjim trdom

smo spravili ljudi iz čolnov na krov ladje. Mnogo žensk smo morali znositi na ladjo. Vsi naši potniki so takoj odstopili svoje sobe ponesrečencem. Potniki „Karpatije“ so spali na tleh ali pa v banjah. Dvajset oseb, ki smo jih rešili, so imele zlomljene noge in roke. Ponesrečenci so dobili na ladji zdravniško pomoč, v kolikor je bilo to mogoče. Ladja je bila podobna bolnišnici.

Se nekaj podrobnosti o ladji in o ponesrečencih in rešenih.

Rešeno osobje „Titanika“ poroča, da je pred potopom na ladji divjal v skladiščih premoga požar in da so morali do sobote odstraniti iz skladišč premog. Ko je zadel „Titanik“ v ledeno goro, je vdrila ledena voda v premogova skladišča in so zavoljo hudega navala vode odnehale stene, ker jih ni kot protiutež podpiral premog, in zato je ladja izgubila tudi ravnotežje.

Milijonarji na „Titaniku“

Iz Novega jorka poročajo: Milijonar Astor, njegov prijatelj bankir Widener in tajnik predsednika Tafta, major Buht, so bili za časa nesreče nazadnje skupaj na zgornjem krovu ter so se branili, vstopiti v rešilne čolne, ki so bili namenjeni zaženske in otroke. Pričakovali so mirno konca in je vse tri skupaj potegnili v vrtinec. Ravno tako je našel smrt v morju milijonar Guggenheim s svojo soprogo, ki sta objeta do zadnjega trenutka pričakovala smrti ter se nista hotela ločiti.

Muzikanti na „Titaniku“

Godba je izvršila na parniku popolnoma svojo nalogo. Igrali so v trenutkih nesreče, igrali so vesele pesmi, da bi zamorili razburjene duhove, igrali so rešenim, ponesrečenim, igrali so sebi v smrt. Par trenutkov pred potopom so zadoneli raz ladjo še otožni zvoki žalostinke: „Blížje Bog k tebi!“ Rešil se ni od muzikantov nobeden.

Junaške žene.

Iz Novega jorka poročajo: Elizabeta Evans, nečakinja sodnika Cornella, se je na junaški način žrtvovala za svojo teto. Pustila je teto v neki rešilni čoln in ji rekla, da bo šla v drug čoln. Gospodična Evans je utonila. Šest žena ni hotelo zapustiti svojih mož ter so raje z njimi utonile. Neke gospe Brown pripoveduje, da so bili v njenem čolnu samo trije moški. Eden izmed njih je napol zmrznil, drugi je bil prestar, da bi mogel veslati, in tretji, nek mornar, je ves prestrašen sedel v čolnu in se branil veslati. Prepustil je to delo ženskam ter jih celo neprestano skušal ovirati pri veslanju, češ, da je vse zaman. Še-le, ko mu je gospe Brown zagrozila, da ga bo vrgla v vodo, je poprijel za veslo.

Potop ladje.

Nek potnik poroča:

Bil sem na zadnjem čolnu, ki je bil še najbližji parnika, in videl sem, kako se je „Titanik“ bolj in bolj nagibal. Zginili so pod vodo ladin krov, dimniki, levi rob parnika, nastal je velikanski val, dvignil je še enkrat velikansko ogrodje, in največjega parnika „Titanika“ ni bilo več. Zgrnilo se je na njem ledeno morje, in kot bi se nič ne bilo zgodilo, se je podilo valovje, polno ledenih plošč, na kraju, kjer je stal parnik. Med ploščami so se pokazali razni temni, večji ali manjši predmeti, ostanki potopljenega parnika. Črne pike so se pomikale sem in tja, bili so ponesrečenci, ki so se oklepali v obupnem boju ledenih plošč, toda zastoj, strle so jih ledene plošče in ledeno valovje jih je potegnilo za potopljenim parnikom v neizmerno globino.

Kapitan Smith.

Bil je star in izkušen mornar, vesten in hladnokrven. Poročila se skoro do zadnjega vjemajo v tem, da je skrbno izvrševal svojo težavno službo ter dočela izpolniti svojo dolžnost. Njegova krivda je bila samo v tem, da je bil premalo oprezen, da celo brezbrizen napram od ledenikov preteči nevarnosti. Pa to ni toliko njegova krivda, kot krivda njegovih gospodarjev pri White-Star-Line, ki so zahtevali od njega, da naj doseže s svojim parnikom največjo dosežanje brzino, vsled česar si je izbral najbližjo pot, ki ga je zapegljala med ledenike. Pa tudi to krivdo je izpral iz svojega spomina z junaštvom, ki ga je kazal po nesreči, ki je zadela njegovo ladjo. V svesti si svoje velike in odgovornosti polne naloge, je potem, ko je uvidel, da za ladjo ni več rešitve, ukrenil vse, kar se je dalo, da se reši kolikor mogoče veliko ljudi in se pri tem natančno izpolnjuje morská postava. Če se ni zgodilo vse v redu, temveč so se vršili grdi prizori in samopašna nasilstva, je to razločljivo iz ogromnega števila ljudi, izmed katerih se je hotel vsak rešiti. Kapitan pa je vstrajal na svojem mestu. Ko ga je odtrgalo valovje od njegovega poveljniškega mosta, je zaklical ljudem: „Bodite junaki, mornarji, izkažite se kot vrli Britanci!“ Ko je že gledal smrti v obraz, je baje, kakor se je izpočetka poročalo, izvršil samomor. Toda to ni res. Najnovejša poročila pripovedujejo, da je bil junak do najzadnjega trenutka. Več rešenih kurjačev „Titanika“ je namreč pred izpraševalno komisijo o smrti kapitana Smitha izpovedalo sledeče:

Ko so se odpeljali zadnji čolni, je poklical Smith k sebi mornarje ter je že napol v vodi stoječ, se zahvalil mornarjem za njih požrtvovalnost in rekel: „Izvršili ste svojo dolžnost, ne zahtevam ničesar več od vas, storite, kar morete, da si rešite življenje.“ Nato je skočil z otrokom, ki je jokaje pri njem stal v vodi, ter ga je vzel v naročje, v morje, in izročil otroka nekemu rešilnemu čolnu, nato pa odplaval nazaj. Irec

Cornick je videl, kako je plaval kapitan k rešilnemu čolnu in oddal otroka, pozneje ga ni videl več. Pravi, da je brez dvoma, da se je potopil.

Število rešenih

Po najnovejših podatkih je število rešenih 705, in sicer 202 potnika prvega razreda, 215 drugega razreda, 78 tretjega razreda ter 210 mož ladijske posadke. Utonilo je okrog 1700 ljudi. Popolnoma natančno število ponesrečencev se dožene, ko bo družba „Bela zvezda“, ki je bila lastnica „Titanika“, objavila število vkrcah potnikov in ladijskega moštva.

Rešeni otroci brez staršev

Na „Karpatijo“ se je rešilo tudi sedem malih otrok, katerih imena niso nikomur znana in kojih starše ali sorodnike se najbrž nikdar ne bo našlo. Rešene malčke so spravili začasno v otroško najdenišnico v Novem jorku.

Kdo je kriv nesreče?

Glavna krivda zadeva parobrodno družbo „White-Star-Line“, ki je v svoji nenasitni dobičkaholnosti hotela pokazati svetu, da ima ne samo najlepši parnik, ampak tudi najhitrejši. Zato je moral voziti parnik po najkrajši in najnevarnejši poti, in četudi so kapitana in na ladji navzočega družbinega predsednika svari-li, da je blizu velikansko ledeno gorovje, je parnik vendar-le vozil naprej z veliko naglico, kakor se poroča, z brzino 13 metrov v sekundi. To se pravi iz dobičkaholnosti in nečimurnosti uganjati z življenjem tisočeri hlahkomiselno in obenem hudobno igro.

Zato so ravnale ameriške oblasti popolnoma pravilno, da so parobrodno družbo, oziroma njeno predsedstvo, stavile pod obtožbo. Vršile so se že zaslusbe rešenih častnikov „Titanika“ in družbinega predsednika Ismayja, ki se je tudi rešil. Preiskava je pokazala tega moža v pravi luči. Njemu se pripisuje glavna krivda, da se je zgodila ta strašna nesreča. Ne samo, da je parnik po navodilih, sprejetih od družbinega predsedstva, moral voziti po najnevarnejši poti z nenavadno brzino, tudi dovolj rešilnih čolnov ni vozil s seboj, ni imel dovolj častnikov, niti dosti izurjenega moštva. Če bi bilo dovolj čolnov in bi se bilo začelo pravočasno in pravilno reševati ljudi, bi bili rešeni, če ne vsi, pa vsaj velika večina. Ismay je tudi tisti mož, ki je povzročil, da so se izpočetka o „Titaniku“ poslale v svet lažnjive vesti, v katerih se je reklo: „Vse je rešeno“, in sicer zato, da je družba lahko sklenila nove in ugodne zavarovalne pogodbe in tako zmanjšala svojo izgubo. Ismay se je izmed prvih rešil v čoln, dočim so pustili drugi možje ženam in otrokom prednost in tako storili junaško smrt. In ta mož je — žid.

Tako postopa žid z življenjem in premoženjem tisočeri h ljudi. Ismayju je preiskava tudi že postala nadležna in se je tudi že hotel odpeljati na Angleško, pa so ga še v zadnjem hipu zajeli na ladji in vzeli s seboj. Grdo postopa družba tudi z rešenim moštvom „Titanika“, katerim noče izplačati plače dalje, nego do dneva ladijnega potopa in ga je na parniku „Lapp-land“ brez odškodnine poslala nazaj na Angleško. Mornarji so izpovedali pred komisijo: „Rajše bi bil s tovariši utonil. Družba bi bila morala preskrbeti vsaj žene in otroke; tako sem pa bolan, vsi skupaj dobimo nič, in ko pridem domov, me najbrž izpode iz službe.“ — Nesreča srečno rešenih.

Mariborski okraj.

m Maribor. Evhariščno pobožnost ima Katoliško delavsko društvo v Mariboru dne 28. t. m. v mariborski baziliki Matere Milosti. Začetek je ob 6. uri zjutraj. Najsvetejše bo izpostavljeno do 11. ure dopoldne. Vsi delavci in njih družine se uljudno vabijo, da pridejo v obilnem številu.

m Maribor. Vincencijeva družba stolne župnije, ki ima namen, skrbeti za podporo revežev, je obhajala v nedeljo, dne 21. aprila, 25letnico obstoja. Cerkvena svečanost se je začela zjutraj v stolnici s pridigo stolnega župnika in kanonika vlč. g. Moravca. Slovesno sv. mašo so darovali mil. g. knezoškof; med sv. mašo so prejeli člani mariborskih Vincencijevih družb sv. obhajilo iz rok mil. nadpastirja. Ob 4. uri popoldne je pridigoval č. g. vikar Simonič. Ob ½6. uri zvečer pa se je vršil v dvorani Društva katoliških rokodelskih pomočnikov občni zbor Vincencijeve družbe. Obširno je poročal o 25letnem delovanju družbe kanonik veleč. g. Kaučič. Slavnostni govor je imel vlč. g. prof. dr. Medved. Mil. knezoškof so v obilnem številu navzoče občinstvo razveselili z navdušujočim govorom ter so podelili svoj višjepastirski blagoslov. Pevski zbor pod vodstvom veleč. g. Lukmana je zapel več lepih pesmi. — Družba je v 25 letih stalno podpirala 356 revežev. Podporni udje so v teh letih darovali 30.262 K 35 vin., skupnih dohodkov je bilo 35.896 K 93 vin. Med siromake se je razdelilo 35.704 K 71 vin.

Maribor. Stavbenik g. Nekrep je odpustil od dela več socialno-demokratskih zidarjev, ker jih ni rabil. Ker nad mojstrom ti rudečkarji niso mogli izustiti svoje jeze, so se hoteli raztogotiti nad zidarjem Ludovikom Bračko, ki je vnet katoliško-naroden Slovec in ga je g. Nekrep ohranil. Ker Bračko noče trobiti v brezverski socialno-demokratski rog, so si socialno-demokratski kolovodje izmislili, da je Bračko zakrivil, da je Nekrep odpustil omenjene zidarje. Bračko je bil že dolga leta včlanjen pri neki organizaciji zidarjev, ki pa je v socialno-demokratskih rokah, in je

tudi redno plačeval neke doneske. Socialno-demokratski petelini so prišli sedaj celo tako daleč, da so izključili Bračka ter proglasili proti njemu strogo preziranje in maščevanje. Hoče se baje celo vplivati na zidarje, da tam, kjer bo delal Bračko, ne sme delati noben drug zidar; na ta način bi radi pripravili vrlega moža ob kruh. Tako razumejo socialni demokratje toliko razvito bratovsko ljubezen.

m **Studenci** pri Mariboru. Nemška olika in slovenska potrpežljivost. V tovarni južne železnice v Mariboru sta se dva delavca pri delu nekaj sprla. Vzrok je bil ta: Slovenski delavec je začel prej delati kot Nemeč, to pa je Nemca tako razjezilo, da mu je prinesel kos kruha in ga nahrulil: „Friß, windischer Hungerleider!“ Vrgel mu je še več takih in enakih izrekov v obraz, ki pa jih za danes še zamolčimo. Slovincu pa je bilo to že preveč in ni hotel poslušati takih izrekov nemške nestrpnosti, porinil ga je mirno v stran in mu rekel, naj gre na svoje delo. To pa je nasprotnika tako razkačilo, da ga je z nožem napadel in nevarno ranil. Radovedni smo, kaj bo reklo k temu dogodku ravnateljstvo. — Poročil se je dne 14. t. m. mladenič, član Katoliškega delavskega društva in zaveden Slovenec Franc Remih, doma iz Pokleka pri Rajhenburgu, z gđc. Uršulo Godler, članico Marijine družbe. Bilo srečno!

m **Kamnica**. Naša Mladeniška zveza je priredila na velikonočni ponedeljek prvokrat večjo veselico. Pozdravni govor nam je poskrbel mladenič Cehner, in „Mladeniško budnico“ je deklamoval F. Fišer. Nato so člani M. Z. prav dobro predstavljali veseloiigro „Črevljari“ ter so s svojim nastopom pokazali, da bodo v kratkem času, ako vstanejo vstrajni, dosegli lepe uspehe. Po igri je mladenič A. Kajžar v lepem govoru navduševal navzoče goste, zlasti mladino, k delu za narod na verski in narodni podlagi. — Dne 13. aprila je umrl za vodeniko na Šobru priden gospodar Martin Žunko. Pogreb se je vršil ob lepi udeležbi dne 15. aprila k Sv. Urbanu. Svetila mu večna luč!

m **Puščava**. Dne 1. aprila je umrl tukaj Peter Korman, p. d. Stefan. Bil je mož trdne vere, blagoga srca in plemenitega značaja. Naj počiva v miru!

m **Sv. Rupert** v Slov. gor. Dne 18. aprila smo ob obilni udeležbi spremljali k zadnjemu počitku Marijo Kramberger, mater 9 otrok, izmed katerih so nekateri še majhni. Svetila dobri materi večna luč!

m **Sv. Trojica** v Slov. gor. V nedeljo, dne 28. aprila, obhaja naša Marijina družba veliko slovesnost. Govori prof. dr. Hojnec.

m **Gornja Bistrica**. Kdor dolgo študira, jo tudi najde. Naši vaščani so dolgo „tuhtali“, kaj bi ukrenili, da bi malo napredovali; zdaj so si vendar enkrat razpukšali. Šole jim je treba, dosti šole, to je resnica, kajti brez šole se pač težko pride do prave pameti. To tudi naši vaščani spoznajo. Le to napako imajo, da mislijo, da je nemščina edinoveličavna, zato hočejo šulferajnsko šolo. Posilincev, kakor Plibershegg in drugi, pridno agitirajo in fehtarijo za novoustanovljeno šudmarkino podružnico. Da jim tudi slovenski groši dišijo, je gotovo. Pazite, slovenski kmetje, da si ne vzgojite kače na prsih! Pokažite jim ob pravem času vrata, drugače bodete čez leto in dan plačevali krvave davke v svojo lastno škodo.

m **Hošnica** pri Laporju. Umrl je dne 19. t. m. Anton Pirš, bivši posestnik v Hošnici, v 87. letu starosti. Rajni je bil neprenehoma 7 let v bolniški postelji, a je v kljub temu bolečine potrpežljivo prenašal. Bodi mu zemljica lahka!

m **Slovenska gledališča v Mariboru**. V soboto, 27., nedeljo 28. in torek 30. aprila t. l. gostujejo na našem odru člani ljubljanskega gledališča. — V znamenju križa znamenito zgodovinsko igrizo časa preganjanja kristjanov uprizori „Dramatično društvo v Mariboru“ v nedeljo, dne 13. majnika 1912 v Celovcu v veliki dvorani hotela Traubinger. Pri predstavi sodeluje orkester mariborskega „Glasbenega društva“.

m **Sv. Martin** pod Vurbergom. Tukajšnja Dekliška zveza priredi v nedeljo, dne 28. t. m. v društveni sobi na novem odru zanimivo igrizo „Čašico kave“. Vstopnina za prvi sedež 60 vin, drugi sedež 40 vin, stojišče 30 vin. Začetek ob pol 4. uri popoldne. Prijatelji poštene zabave se uljudno vabijo.

m **Ruše**. Dajsetletni naročnik „Slov. Gospodarja“, dvajsetletni ud Mohorjeve družbe in dvajsetletni ud ruške požarne brambe gospod Franc Repolusk je daroval pri nakupu novega posestva, oziroma gostilne v Rušah, „Slovenski Straži“ 5 K. Somišljeniki, spominjajte se ob času kupnih pogodb „Slov. Straže“. Gospod Repolusk naj bo vzgled.

Ptujski okraj.

p **Ptuj**. Bela žena. Smrt ima v zadnjem času na Ptuj bogato žetev: V ponedeljek, dne 22. t. m., je ležalo v mrtvašnici ptujске bolnišnice kar 6 mrličev; posebno si izbira bela žena jetične bolnike. — Otroci močno trpe na hripi in oslovskem kašlju. — Jurijev sejem v torek je bil precej dobro obiskan; vse gleda na slovenskega kmeta, ki prinaša v mesto denar in življenje. — Krčevinsko bralno društvo priredi s sodelovanjem Dekliške zveze v nedeljo, dne 28. aprila, v ptujskem Narodnem Domu igrokaz „Na Marijinem srecu“. Pevske točke proizvaja domači pevski zbor. Začetek ob ¼4. uri popoldne. K obilni udeležbi se uljudno vabi. — Na Hajdinu je zgorela hiša samskega posestnika Arnuša na Sp. Hajdinu. Ogenj je nastal ponoči. Sumi se, da ga je zanetila hudobna roka. Posestnik je rešil samo golo življenje. Vsled hudoga vetra bi bila lahko zgorela velika vrsta drugih hiš, ako bi se ljudje ne bili pravočasno postavili v bran.

p **Cirkovce**. Naš č. g. župnik so se udeležili romanja v Rim. Župnijske posle vodi sedaj g. kaplan.

p **Bukovci**. Pokopali smo na cvetni petek Franca Šterbala, ki je še v sredo poprej v veseljem šel na delo. Ko pa se je vračal domov, je pod križem v Vaupošnici nagle smrti umrl. Bil je še v torek poprej

pri velikonočni spovedi. Pogreb je vodil njegov sorodnik č. g. Mihael Kristovič, kaplan v Ribnici. Na veliko soboto je umrla Katarina Ivanuša po dolgi in mučni bolezn. Pred osmimi leti je vstopila k usmiljenim sestram, pa je morala vsled bolezn zapustiti svoj priljubljeni poklic. Nazadnje je sirota celo oslepela. Njen pogreb se je vršil ob ogromni udeležbi na velikonočni ponedeljek. — Navelikonočno nedeljo je bil še v cerkvi Jožef Zotlar, pa v četrtek ga je zadela kap in na belo nedeljo je umrl. Naj v miru počivajo. — V torek po Veliki noči je kmet Makso Primožič, ki se je komaj lansko leto oženil, vozil krompir na Hrvaško. Po nesreči je prišel pod voz. Kolo mu je šlo preko noge, odtrgalo mu celo mečo in zdrobilo kost. Siromak leži v bolnišnici. Dal Bog, da bi kmalu okrevale!

p **Polensak**. Podpisani odbor občine Slomi obsoja grda dejanja, s katerimi so hoteli na velikonočni ponedeljek neznani zlikovci osramotiti našega č. g. župnika, pa so napravili sramoto nam župljanom. Po vsej pravici užaljenega gospoda prosimo, naj se ne ozira na hudobna dela ničvrednežev, ker mi smo pripravljani zmiraj in povsod braniti svojega dušnega pastirja. Obsojamo pa tudi vse napade v „Štajercu“ in po drugih, veri nasprotnih listih na našega č. g. župnika. Obenem pa si tudi enkrat za vselej prepovemo, da bi v imenu nas vseh faranov kak štajerčijanec glodal našega dušnega pastirja. — Občinski urad občine Slomi. — Franc Cvetko, Franc Tobijas, Franc Visenjak, Tomaž Šegula, Jakob Petek, Franc Klajžar, Janez Klajžar, Simon Šešerko.

p **Sv. Tomaž** pri Ormožu. Pritožbo nekaterih nezadovoljnih zoper občinske volitve v Savcih, ki ni bila nič drugega, kakor zlobna obtožba občesposhovanega 15letnega našega župana Radoslava Rižnarja, je deželna vlada zavrgla. Liberalcem in slogašem, ki so lani pri občinskih volitvah grdo propadli, je korenito izpodletel tudi poskus, razveljaviti s to pritožbo volitve in vreči zvestega pristaša S. K. Z., Rižnarja. Nič ni gospodi, ki tako hrepeni po odborinskih mestih, koristilo grdo obrekovanje, nič vse pritožbe — Markrab je še vedno samo krčmar in ne bo župan nikdar, nikdar — le za eno blamažo so liberalci zopet bogatejši. Kar vas je pa pametnih mož, a ste bili zapeljani, spreglejte že enkrat, komu služite — liberalizmu, ki mu bo tudi pri Sv. Tomažu kmalu odklenalo, in obrnite hrbet političnim hujskačem!

p **Ormož**. Naši ormoški očanci, seveda sami „pristihi“ Nemeč, so res „vzorni“ in vsega spoštovanja „vredni“. Po mestu večkrat v pozni noči vpijejo, ker jim je vsilila mati Germanija duha strupenega štajerčijanstva. Dne 9. aprila je ves spodnji del mesta ob 10. uri zvečer s pozornostjo zasledoval veliko tuljenje in besnenje in mislili smo, da se je zopet zgodila kak nesreča. Kaj pa je bilo? Eden izmed naših štajerčijancev je s svojim kričanjem vzbudil občeno pozornost vseh prebivalcev spodnjega mestnega dela, tako, da ga je moral odvesti naš redar k nočnemu počitku. Res žalostne razmere v našem Ormožu! Radovedni smo, kaj misli ukreniti naš mestni urad proti tem ponočnim podivjanostim? Najbrže ničesar!

p **Ormož**. Dekliška zveza si je na svojem mesečnem sestanku dne 3. aprila izvolila sledeči odbor: Jožefa Kralj, Pavlovci, predsednica; Marija Tratnik, Ormož, namestnica; Ana Trstenjak, Pušinci, tajnica; Antonija Ivanuša, Hum, tajnice namestnica; Terezija Malec, Pavlovci, blagajnica; Alojzija Trop, Litmerk, namestnica blagajnice; Marija Šterman, Pavlovci; Terezija Grha, Hum; Marija Serec, Ormož, kot odbornice. Zeleti je, da bi se Dekliška zveza krasno razvila, in delovala naprej v čast in ponos naše stranke in v strah vseh naših nasprotnikov v ormoški župniji. Korajžno naprej!

p **Središče**. Številka 45 „Narodnega Lista“ je prinesla nek čuden dopis. Središki „naprednjaki“ so že pokopali svojega šurka-sršena; tudi za „pogrebne stroške“ so že pobirali na tomboli dne 19. marca pri g. Zidariču. Ta mrlič pa je zopet oživel ter se zdaj še vozari po Mariboru in ogleduje svet. V Maribor se je peljal, a nazaj pa bi rad gledal izpod oblakov. Ta čuden mrlič je tudi gledal iz kumskega zvoničarja doli v Šalovce. Ob tem pogledu ga je zgrabila jeza, ker mož, ki tam prebiva, se mu ne uda. Ne boš ga ne vlovil! Za naprednjaka jaz ne dam niti počenega groša. Saj te dobro poznam, kdo da si in kako da izgledaš. Ne opraviš s tem pri meni nič, če se ti tudi od jeze razlije žolč. Jaz sem in ostanem „klerikalen“, to je, pošten kristjan. Poznam dobro take prijatelje, ki jim dišijo polne kupice, za hrbti pa nas „črno gledajo“. Mi „klerikalci“ smo mi, a vi ste naše smeti. Premalo je vas, da bi zmagali nas. Če spet kdaj v Šalovce priletiš, se na lim vloviš. In takrat bode „joj“. Ko te bomo vsi spoznali, te bomo po odgonu na Grabe poslali. — Martin Podgorelec, mlinar v Šalovcih.

p **Sv. Tamsz** pri Ormožu. Tukajšnja Mlad. zveza ima v nedeljo dne 28. t. m. po večernicah v gostilni g. M. Caf svoj 3. redni občni zbor z jako zanimivim vspremem. Domačini in sosedje mladeniči so uljudno vabljeni. Pridite vam ne bo žal!

p **Sv. Lovrenc** na Drav. polju. V nedeljo, 28. t. m. ima Dekliška zveza svoj mesečni poučni shod s petjem, deklamacijami in poučnimi govori. Vse članice in druge mladenke, dritide polnoštevilno.

p **Sv. Barbara** v Halozh. V nedeljo, dne 28. t. m. bo velika veselica pri g. Reicherju ob 3. uri popoldne. Govoril bo državni poslanec g. Brenčič, igrate se bodo igre: „Skriven zaklad“, „Oh ta Polona“ in „Kmet in automat“. Vmes bo pevski zbor zapel marsikatero lepo pesmico. Vstopnina 60 vin za sedež, 30 vin za stojišče. Kdor se h čé imeinito zabavati, naj pride.

Ljutomerski okraj.

I Ljutomer. Na Krapji je g. Jurij Spindler, oče gospodinjke Karbove, letos ob svojem godu dopolnil 90 let življenja. Godoval še velikokrat!

I **Sv. Jurij** ob Ščavnici. V natlačeno polnih prostorih g. Tarstenjakove, se je vršil v nedeljo, dne 21. aprila shod S. K. Z. Posetila sta nas poslanca naš rojak dr. Korošec in Roškar. Prvi je govoril dr. Korošec o deželnem zboru in slovenski obstrukciji. Govornika je spremljalo živahno odobravanje in „živio“-klici. Poslanec Roškar je govoril o državnem in še tudi nekoliko o deželnem zboru. Na Dunaju se poje vedno pesem: Vlada odpi mejo! Tudi so vsi finančni ministri prišli s predlogo o davku na vino, katerega načrt nam je tudi podrobno razložil. Ta davek bi povzročil ogromno škodo vsem vinogradnim krajem. Omenil je o raznih podporah, kako se dobijo, o novih davkih, o zapostavljanju Spodnjega Štajerja od strani deželnega odbora. Deželne doklade bi nam radi zvišali od 50 na 75%. Govoril je tudi o obrtnem zakonu; glede zidarjev, tesarjev, čevljarjev itd.; o predlogu glede šolskega obiska. V razgovoru je bil tudi dimnikarski red. Spremljalo je tudi ta govor veliko odobravanje in pritrdjevanje. V sprejeti resoluciji se izreče poslancem S. K. Z. popolno zaupanje in se jih poziva, da vstrajajo na braniku za naše pravice. Shod se je vršil mirno, dasi smo videli tudi moze drugega mišljenja, ki pa niso imeli vodča, oporekati stvarnim izvajanjem naših delavnih poslancev.

I **Sv. Križ** na Murskem polju. Sijajen nad marsikatero dosedanje politične shode pri nas je bil nedeljski shod gg. poslancev Roškarja in dr. Korošca. Ogromno število ljudi je prišlo na shod. Predsednikom je bil izvoljen Matija Slavič, podpredsednikom Anton Slavič in zapisnikarjem Jakob Štuhec. Prvi je poročal g. dr. Korošec o delovanju naših poslancev v deželnem zboru. Slikal je borbo naših poslancev z nemškimi nenasitneži ter dokazal potrebo slovenske obstrukcije v Gradcu. Drugi govornik g. Roškar je poročal o državnem zboru. Najprej je omenil najnovejši nastop naših poslancev v prilog zatiranim bratom Hrvatov. Poslušalci so z glasnimi klici: „Živeli Hrvati!“ izražali svoje sočustvovanje z bratskim hrv. narodom. Nadalje je omenjal kmetu krivične postavbe, ki so jih naši poslanci zabranili, vladne predloge v prid uradništvu in odvetništvu, zoper katere se bori, in predloge, ki so jih vložili v prid kmetu. Na predlog domačega g. kaplana Fr. Ostrža sta se soglasno sprejeli dve resoluciji. S prvo se je izreklo poslancem Kmečke zveze neomajano zaupanje in poziv, naj vstrajajo v obstrukciji. Z drugo se je izreklo ogorčenje zborovalcev nad krutim zatiranjem bratov Hrvatov. Nato se oglasi nek prekmurski Slovenec, ki je z žalostjo omenjal, da takih narodnih delavcev, kakor so naši poslanci, ogrski Slovenci žali bog nimajo. Izrazil je tudi željo, naj bi jim v spodbudo narodne zavesti pošiljali obilno slovenskih knjig in prebranih časopisov. Da se izognemo sitobam mažarske pošte, se je določilo, naj vsakdo, kdor hoče kaj takega darovati za ogrske Slovence, pošlje to n. pr. duhovščini pri Sv. Križu na Murskem polju, od koder si Prekmurci osebno lahko odnašajo take reči. Župan g. Fr. Bohanec se zahvaljuje nato poslancu Roškarju za izposlovanje podpore lanskim pogorcem v Stari-Novivasi. Zapisnikar Jak. Štuhec priporoča poslancem predlog, naj bi poleg topničarstva prihajala k nam tudi konjenica po vojaške konje, ker je tukaj veliko takih konjev, ki so sicer za topničarstvo prenizki, a bi bili za konjenico dovolj sposobni. Jož. Rožman priporoča, naj bi se predrugičila šolska postava v prid kmetu. Zborovanje se je vršilo popolnoma mirno, le „student“ Križanič je čutil potrebo, z medklici se potegniti za socialne demokrate in poskusiti motiti dr. Korošca, a pošteno jo je izkupil.

I **Mala Nedelja**. Na veliko soboto zvečer je umrla 24letna Frančiška Srol. Bila je poštna deklina in dobra šivilja ter poznana daleč na okoli. Pokopali smo jo na velikonočni ponedeljek popoldne. Nabrala se je tolika množica ljudi, da je bilo pokopališče napolnjeno. Peveci so ji pri odprtem grobu zapeli v slovo. Naši Frančiki naj bo zemljica lahka!

Konjiški okraj.

k **Konjice**. Umrla je v nedeljo, dne 21. aprila, v Oplotnici sestra preč. g. Jakoba Hribernik, dekan v Braslovcah. Naj v miru počiva! — Bralno društvo je napravilo 31 bralnih krožkov po arhidijakoniji med svojimi udi; izmed teh krožkov jih 25 redno deluje, in v vsako hišo, ki je pri krožku, pride vsak teden „Slovenski Gospodar“, vsakih 14 dni „Naš Dom“ in drugo dobro berilo. Iskrena želja Bralnega društva je, da bi se začeli zanimati za njegovo izobraževalno delo tudi tisti, ki celo stvar še nekako po strani gledajo. Narodna zavest, ki jo tako primanjkuje, katoliško prepričanje, olikano obnašanje in vse tako, kar naj odlikuje nas Slovence, se srka in nabira ter množi iz dobrega berila. Posebno fantje, kot bodoči zastopniki družin, občin, in kot volilci katoliških poslancev, zelo potrebujejo vsega tega, in vendar je še malo krdelec takšnih, ki imajo veselje do izobraževalnega dela in vneto srce za narod. Večina živi brezskrbno in zapravlja svoje mlade moči, ali pa gleda mirno, kako nemški zmaj razširja svoje krepplje po slovenski zemlji in grabi ter požira njo in njene otroke.

k **Kebelej** na Pohorju. Dne 1. t. m. je bilo umeščenje novega g. župnika Rudolf Krenerja. Enake slavnosti so pri nas redka prikazen. Med duhovniki, kojih je bilo deset pri slavnosti, smo opazili tudi e. kr. okrajnega glavarja g. Lehmana. Ob tej priliki je bila pa tudi izkušnja otrok iz krščanskega nauka, pri kateri so g. arhidijakon jako pohvalili znanje otrok v krščanskem nauku. Da, ako je mladina dobro pouče

na v krščanskem nauku, potem se ne bo tako lahko vjela v zapeljivega sveta. Lep vzgled nam je dal ta dan tudi g. c. kr. okrajni glavar, ki se je udeležil sv. maše ne kje v zadi, ampak tik pred oltarjem. Dosti pa je tukaj takšnih, ki svojo nedeljsko dolžnost le zunaj cerkve dopolnijo, ki med sv. opravilom cerkev podpirajo, kakor bi se hotela podreti. Na svetno nedeljo so priredili šolarji igro: „Štirje letni časi“. Prostorna šolska soba je bila nabito polna občinstva. Svoje vloge so otroci dobro rešili. Med igro so popevali tudi primerne pesmice. Na splošno željo občinstva se je igra na velikonočni ponedeljek zopet ponovila. Spoznali smo, da bi se tudi pri nas dalo mnogakaj doseči, ako bi imeli več krepke volje in pa primerne voditelja. Kakršna je šola, takšna je potem tudi mladina. Le tedaj bo budila mladina v nas zlate upe, ako bo nepokvarjena in polna navdušenja za vero in narod. Pri mladini je treba talente dvigniti.

k Ziče. Na belo nedeljo je tukajšnja mladina na željo občinstva ponovila lepi igri. Vsa čast našim prirediteljem, čast pa tudi našim sosedom, kateri so se priredili v velikem številu udeležili; posebno pa našim vrlim Ločanom, ki so bili v častnem številu zastopani, dokaz, da se je tudi v ondotnih krogih začela vzbujati narodna zavest.

k Ziče. Raznim občinam konjiškega okraja se deli podpora po suši prizadetim posestnikom. Naši posestniki se pa nevoljno povprašujejo, kaj je vzrok, da občina Ziče nima nikake pravice do te državne podpore, čeravno se tudi naši posestniki čutiljo prizadete, kar je dokaz, da večini kmetov primanjkuje krme in drugih živil, tako da bodo morali kupovati, seveda, kdor bo imel denarnih sredstev na razpolago, da se bo trpela živina pomanjkanja. Ker smo pa čitali zadnjič v „Slov. Gospodarju“, da nekatere občine niso storile svoje dolžnosti, ker niso poslale nikake prošnje za podporo, smo prišli do sklepa, da je morda občina Ziče med tistimi. Daj odgovor stari odbor, ljudstvo je nevoljno in hoče pojasniti.

k Konjice. Tajnik konjiškega bralnega društva je imel prijetno priložnost videti v Slov. Bistrici uprizoritev dr. Krekove igre: „Turski križ“ od vrh h fantov in deklet tamošnjega izobraževalnega društva. Igrali so prav dobro. Korajžni bistriški fantje in dekleta so na povabilo g. tajnika našega društva takoj obljubili, priti v Konjice gostovat in uprizoriti lepo igro. Mogoče se bo to zgodilo 12. maja po večernicah, kar bomo že poročali. Opozorjamo pa že sedaj Konjičane na to prireditev, katere naj nobeden ne zamudi.

Celjski okraj.

c Celje. Gospod Adolf Bervar je bil dne 11. t. m. pri tukajšnjem e. kr. krožnem sodišču imenovan za pisarniškega pomočnika. Imenovan je sin organista in hišnega posestnika gospoda Karola Bervarja in dobro znan kot goslar pri narodni godbi v Celju.

Celje. Beg Nemca Lindauerja. Po mestu kroži novica, da je izginil stavbeni mojster Lindauer, verski odpadnik, zapustivši blizu 700.000 kron dolgov. Pri banki „Union“ jih ima baje okoli 500.000, pri tovarnarju Westenu nad 100.000 kron. Upamo, da nam bodo prinesli o tem natančne podatke nemški listi.

c St. Jurij ob juž. žel. Če hočeš brati „Narodni List“, in sicer brezplačno, da izveš med drugimi oslarijami, kako napredujejo šentjurski naprednjaki, pojdi si ponj v liberalno posojilnico, ki se zove menda zavoljo tega tudi „kmeška“, ker je „Narodni List“ tako velik kmečki prijatelj, da Kmečko zvezo vedno napada. G. tajnik, goriški Oset, ali pa kdo drug, bo tako prijazen ter ti bo rade volje z njim postregel. Zlasti so se razpečale tiste številke, kjer je bil misijon tako lepo opisan, kako je razsajal na prižnici g. Krivec, katerega pri nas sploh ni bilo.

c Smarje. Birmovanje v smarski dekaniji se bo vršilo letos po tem-le redu: Dne 9. junija v St. Jurju ob juž. žel.; dne 10. junija za Kalobje in Slivnico; dne 11. junija na Ponikvi, tudi za Dramlje; dne 16. junija v Smarju; dne 17. junija za Sladko goro, St. Vid, Zibiko, Sv. Stefan in Zusem.

c Smarje pri Jelšah. Naši politični shodi so vedno mnogoštevilno obiskani. Liberalno politično društvo je nekaj tednov prej sklicalo občni zbor v Skaletovo gostilno, h kateremu je prihitel urednik Špindler, 2 Smarčana in 2 naša pristaša. Seveda se je slavni shod neslavno končal, ker se sploh ni mogel vršiti. Naše ljudstvo je sito liberalnih zapeljivcev. Število liberalnih pristašev stalno pada.

Nova Cerkev pri Vojnku. Zaradi nekega prepira se je veliko govorilo v naši, in menda tudi v sosednjih župnijah. Iz komarja so pa ljudje, kakor je navada, napravili slona. Resnici na ljubo pa moram povedati, da so v naši župniji večinoma dobri ljudje, kateri ljubijo in spoštujejo svoje dušne pastirje. Veliko je takih poštenih, značajnih mož, kateri berejo „Sl. Gospodarja“. Ako pa pride po naključju „Štajero“ ali „Narodni List“ v hišo, se pa tudi zgodi, da ga skrben gospodar takoj uniči, da se družina ne pohujša. V okolici Lemberg je dobil nek mladenič na posodo „Štajerca“, a pogumna in pridna sestra mu ga je takoj vzela in raztrgala, da ni mogel brati. Čast takim pogumnim in značajnim ljudem! Odločno značajni moramo biti, pa ne danes katoličani, jutri pa liberalci. Sicer pa upamo, da tudi tisti farani, kateri so zaljubljeni v „Narodni List“ in „Štajerca“, pridejo do spoznanja in sprevidijo svojo slepoto. Vendar pa mora pametnega človeka boleti srce, ko bere ali pa sliši, kako liberalni listi, kakor so „Nar. List“, „Štajero“, „Slov. Narod“ in še veliko drugih, duhovnike grdo obrekujejo in blatijo ter jim jemljejo čast in ugled. Ti obrekujejo in blatijo iz srca s pohujšljivimi spisi (katalisti trgajo ljudstvu iz srca s pohujšljivimi spisi) ktere jim satan narekuje, če se smemo tako izraziti) vero in pravost ter jih drvijo v časno in večno ne-

srečo. Kdor zaničuje duhovnike, izgubi navadno tudi vero. Kdor pa nima nič vere, je pa sposoben za vsako hudobijo. Liberalni listi pripravljajo torej pot za prekucstvo (revolucijo).

c Gomilsko. Usojamo si vprašati e. kr. poštno ravnateljstvo v Gradcu, ali ni tudi za naš okoliš plačan poštni sel, koji bi naj nam donašal pošto na dom? Pošiljati moramo sami na pošto; plačevati pristojbine, kakor bi dobivali na dom. Tukaj potrebujemo odločne pomoči. Če je naša pošta jemala plačo za poštnega sela, naj povrne isto svoto za vsa leta na korist gomilskemu ubožnemu zakladu.

c Sv. Pavel pri Preboldu. Ponesrečil se je privožnji lesa dne 19. aprila obče priljubljen fant Edi Kisovar, star še-le komaj 17 let. Ko je imel opraviti pri zavori, prišel je takó nesrečno pod kolo, da je bil na mestu mrtev. Nesreča pač nikoli ne praznuje.

c Ljubno. „Narodni List“ je zopet lagal. Pred kratkim se je novoizvoljeni načelnik Veteranskega društva v „Narodnem Listu“ pobahal, da bo vpeljal slovensko poveljevanje, in učitelj Peter Wudler mu je kot duševni vodja društva obljubil podporo. Pri velikonočni procesiji pa smo slišali zopet komando v blazeni nemščini, kar nam je tem bolj presenetilo, ker smo ga zato izvolili za poveljnika, da bi vpeljal slovensko poveljevanje, pa smo se rmtolili. Torej kar pišejo liberalci, ostane vedno neresnica. Zdaj smo prepričani, da nam tudi Dominkov France, Wudlerjev Peter in Harižov Janez ne privoščijo slovenskega poveljevanja, katero smo po novi volitvi pričakovali. — Ljubenski veteranci.

c Luče. Znano je, da bi naše Kmetijsko društvo neki štacunarji in vinski ponujali radi v žlici vode vtopleli. Ker se jim pa pri tem ni posrečilo, so se na vino spravili, češ, župnik ga prodaja na svoj račun kmetom, pa ne na račun Kmetijskega društva, piše „Narodni List“ od 18. t. m. Francelj, Francelj, boš šel zopet v „lajšengo“ h gospodu kaplanu, da te bo potem „Narodni List“, v katerega daješ duhovnike, imel za „farovskega podrepnika“, pa vina zato ne boš nič več Lučanom prodal, če se pri njih za „klerikalca“ izdajaš. Sicer pa se še pomenimo več drugokrat!

Laško. V nedeljo, dne 28. aprila, je v slovenski šoli ob 2. uri čebelarski shod. Gospodarji, pridite!

c Trbovlje. Ponesrečil se je v ponedeljek, dne 15. t. m., v premogarski jami, 14letni Melhijor Hangler; mazal je pri tankajšnjem stroju, pri tem so pgrabila kolesa njegove obleko in mu zdrobila popolnoma nad lahtom desno roko. Priskočil je na kričanje tamošnji poslovođa na pomoč in hitro ustavil stroj, sicer bi bilo fanta gotovo usmrtilo. Velik čudež je, da je pri taki bolečini ostal fant popolnoma pri zavesti. Poslali so ga takoj v ljubljansko bolnišnico, da mu odvzamejo roko. — Stavbinska zadruga „Lastni Dom“ v Trbovljah ima v nedeljo, dne 28. t. m. popoldne ob 3. uri v Društvenem Domu svoj drugi redni občni zbor.

c Celje. Pedpovo za razstavni sklad Slovenskega čebelarskega društva za Spod. Štajersko so podarili do sedaj: gospod Ivan Jurancič, čebelarski potovalni učitelj 50 kron., Ljudska hranilnica in posojilnica v Celju 20 kron., Hranilnica in posojilnica pri Sv. Benediktu v Slov. gor. 10 kron., za sar se jim izreka tem potom iskrena zah. ala. Slovenski denarni zavodi, spominjajte se za to narodno gospodarstvo važne prireditve.

c Celje. Izobraževalno društvo priredi dne 28. aprila 1912 pop. ob 3. uri v vrtni dvorani hotela „Pri belem volu“ v Celju gledališko predstavo „Revček Andrejček“, Narodna igra s petjem v petih dejanjih.

c St. Jur ob juž. žel. V nedeljo, dne 28. aprila t. l. priredi tukajšnja kmetijska podružnica poučni shod. Na vspredu je med drugimi tudi predavanje g. ravnatelja Belleta o kmečkih dne-nih vprašanjih. 8. Razgovor in navetji. Po zborovanju se vrši odborova seja. Zborovanje se vrši ob 3. uri popoldne v gostilni Andreja Vrečkota. Povabljen vsak, kdor se zanima!

c Luče. Kam bomo šli majnika? Izlet napravimo v Luče, kjer bodo igrali igro, Lurško pastirico. Kedaj? v pravem času naznanimo.

c Celje. Občni zbor Slovenskega trgovskega društva v Celju se vrši v soboto dne 4. majnika ob 8. uri zvečer v knjižnici v Narodnem Domu.

c Motnik. Ženski odsek tukajšnjega izobraž. društva priredi v nedeljo dne 28. aprila ob 3. uri pop. na društvenem odru dve zanimivi predstavi in sicer: 1. „Strahovi“, šaljiva igra v enem dejanju, 2. „Ljudmila, igrokaz v 6. slikah. Vstopnina je zelo nizka; za sedeže 40 vin., za stojišča 20 vin. Preplačila se hvaležno sprejmejo. K tej predstavi tudi uljudno vsimmo svoje sosedne bra-e Štajerce iz Vranskega, katere bi z veseljem sprejeli. Torej, komur je kaj za poštno zabavo: Na svidenje 28. aprila v Motniku!

Brežiški okraj.

b Brežice. Kmečki tabor v Brežicah se je moral preložiti na sredo majnika. — Tukajšnje Izobraževalno društvo priredi prihodnjo nedeljo, dne 28. t. m. ob ¼ na 4. uro v Narodnem Domu gledališko predstavo: „Fabijola in Neža“. Igra s petjem v štirih dejanjih. Vstopnina po 1 K., 60 in 30 vin. — V sodnijski zapor v Brežice so v ponedeljek zvečer baje pripeljali nekega Slavonca, ki pa se je čez noč obesil na postelji, ki si jo je postavil pokoncu.

b Artiče. Umrl je g. Jožef Rožman, posestnik, občinski svetovalec in bivši član krajnega šolskega sveta. Vrlemu možu svetila večna luč!

b Planina. Kadarkoli pridem na Planino in zagledam sredi trga tisto neokusno posodo, v kateri nameravajo poleti zaradi privlačne sile za tužce gojiti umetne žabe, mi je vsikdar pri srcu, kakor bi imel dinamit v želodcu. Za razpočit! Iz Planine do St. Jurja, Kozjega in Sevnice, ni nobene javne mestne vage; koliko dobička bi ob sejnih in drugih prilikah vrgla taka javna naprava občini. Toda nemčursko-štajercijanska večina v trški občini za tak gospodarski napredek sploh nima smisla. In na mesto mostne vage, za katero je isti prostor kakor ustvarjen, najdeš pa to nesnago sredi trga. O Ludovik, to ti je spomenik!

b St. Vid pri Planini. Dne 17. aprila je umrl obče spoštovani mož Mihael Belak, gostilničar ter posestnik pri Sv. Vidu, star še-le 34 let. V jeseni mino-

lega leta je pri občinskih volitvah odklonil mesto občinskega predstojnika zaradi bolezni. Kot svetovalec in odbornik potegoval se je vedno za pravice občanov. Da je bil mož splošno čislán in priljubljen, pokazal je pogreb dne 19. aprila. Število udeležencev, kateri so mu izkazali zadnjo čast, je bilo ogromno, da kaj takega pri St. Vidu skoraj ne pomnimo. Naj v miru počiva!

Če je še tako dober in zdravilen vendar se ne more tajiti, da večina ljudi in sicer otrok, kakor odrasčenih, navadni »Lebertran«, radi njegovega okusa in duha ne more zaužiti.

Pristna samo s to znamko — ribičem — kot znamko Scott-ovega ravnarja.

Scott-ova emulzija

pa, v kateri je jeterni izvleček z raznimi pridatki izboljšán, se navadno od večine ljudi lahko zavžije in se pri daljši uporabi dobro prenese.

Če se trikrat na teden

Scott-ovo emulzijo

delj časa pravilno vzame, spremeni blede otroke, ki nimajo slasti do jedi, v vsele in zivahne stvarce.

Pri nakupu naj se zahteva izključno **Scott-ova emulzija.** Znamka Scott, ki je že 35 let vpeljana, jamči za dobroto in učinek. Cena izvorni steklenici K 250. — Dobi se vseh lekarnah.

Najnovejše.

Državni zbor. Nadaljuje se razprava o uradniški predlogi. V večerajšnji seji sta se močno skregala med seboj dva nemška brata poslanca Wastian in Malik, ter si očitala drug drugemu razne nelepe reči. — V proračunskem odseku je bilo v razpravi vprašanje italijanske vseučilišča. V večerajšnji seji, v kateri je govoril tudi dr. Korošec, se je sklenilo, odstopiti vladno predlogo o italijanskem vseučilišču posebnemu 7članskemu pododseku, ki bo celotšvar natanko preučil. Italijanski poslanci so vsled tega zavlačevanja svojega vseučilišnega vprašanja silno ozlovoljeni ter so sklenili, izpremeniti svoje doseданje, vladi prijazno stališče in stopiti v strogo opozicijo. — Poslanec Brenčič, Pišek in tovariši so stavili v državnem zboru interpelacijo na notranjega ministra zaradi neznosnih razmer, v katerih se nahajajo posestniki v Hujdošah v ptujskem okraju, katere se hoče prisiliti, da otok pri Orešji, kateri je bil poprej dolga leta njihova last, pripada erarju, oziroma raznim Hintzijem in drugim, kar je seveda nepostavno. Vprašajo notranjega ministra, ali je voljan tem krivičnim razmeram vendar enkrat napraviti konec.

Štajerci na „Titaniku“. Iz Štajerskega so se nahajali na ponesrečenem parniku člani neke družine King iz Feldbaha, ki so se izselili na Švicarsko in so si tam služili kruh kot delavci. In sicer so se vkrcali na „Titanik“ Anton King z ženo in otrokom ter njegov brat Vincenc in sestra Marija. Sorodniki so dobili te dni obvestilo, da so prvi trije rešeni, toda Vincenc in Marija King sta brezdvomno med popljenimi.

Šestanj. Igra „Deseti brat“ se uprizori v nedeljo, dne 28. t. m. točno ob 3. uri popoldne v gledališki dvorani hotela „Avstrije“ v Šestanju. Opozorjamo na ugodno zvezo z vlaki.

Gradec. Slovensko kat. izobraž. društ. „Kres“ v Gradcu priredi v nedeljo dne 28. aprila veselico v dvorani restavracije „Kaufmannshaus“ Neutorgasse 57. Na vspredu je: „Prvi april“, veseloigra v dveh dejanjih, prosta zabava s petjem in tamburanjem i t. d. Začetek točno ob 4. uri pop. Vstopnina 60 vin., za člane 50 vin. K obilni udeležbi vabi uljudno Odbor.

Poročilo o sejmju goveje živine v Gradcu,

dne 18. aprila 1912.

Prignalo se je 216 volov, 127 bikov, 280 krav. Cene za 100 kg žive teže: Lepi pitani voli 98 do 104 K, srednje debeli 88 do 96, suhi 76 do 88, biki 76 do 96, lepe pitane krave 72 do 82, srednje debele 54 do 70, suhe 48 do 52 K. Tendenca: Pripeljalo se je 74 komadov več kot prejšnji teden Cene trdne. Promet slab.

Na svinjski sejem se je pripeljalo 2180 svinj; cene za 100 kg mrtve teže 136 do 146 K. Cene trdne.

Listnica uredništva.

G. nadučitelj Cvetko, Vučjavar: Ako ne odgovarja naš dopis resnici, pošljite nam popravek; potem govorimo s Vami dalje o Vaši prvi barvi. Najslabše sredstvo pa, ki ste si ga izvolili v občevanju z nami, je grožnja. Z njo lahko dosežete kaj pri deci, ne pri nas. — Rahnburg: Poročilo dobili še le v soboto, zato ni moglo priti v prejšnjo številko. Prosimo poročila. — Poljčane: 8 štajercij. golaznijo se res ne spleča tako obširno baviti. Pozdrav! — Sv. Jernej: Je že zastavelo. Pozdravljeni! — Fram. Dopis preoster. Državni pravdnik nas gotovo zapleni, če ga priobčimo. — Puščava: Hvala! Ostalo pride prihodnjič. — Novacerkev: Nevarno za list. — Sv. Bolfenk pri Središču: Tožljivo! Prosimo, da pišete dopise s držalom. — Sv. Jakob v Slov. g: Ivala lepa! Poročajte večkrat kaj. — Razbor: Take zveze pač tudi mi ne bomo prepričali, če priobčimo dopis, ki pa je preosehem. — Fram, Loka, Sv. Bolfenk, Svetina: Prihodnjič. — Šmartno na Paki, Lehnik, Dolič, Sv. Keaverij v Sav. dol.: Prepozno. — Inserate prejmemo samo do tozka zvečer.

Jožef Pfeifer tovarna poljedelskih in kmetijskih strojev livarna za železo in medenino v Hočah (Kötsch) pri Mariboru priporoča travniške brane in druge kmetijske stroje ::

Zahtevajte cenike brezplačno in poštnine prosto.

Zobna krema

KALODONT

Ustna voda

Cene deželnih pridelkov.

Ime pridelka.		Gradeo		Maribor		Celje		Ptuj		Ormož	
		K	▼	K	▼	K	▼	K	▼	K	▼
Pšenica	50 kilogramov	12	50	11	50	18	—	11	—	11	25
Rž		10	75	10	—	10	50	10	—	10	75
Ječmen		10	75	10	—	11	—	11	—	9	—
Oves		11	67	10	—	11	—	11	—	9	50
Koruzna		10	50	11	—	10	—	10	—	9	50
Proso		8	75	10	—	11	—	9	50	12	—
Ajda		11	25	10	—	10	50	11	—	13	50
Sladko seno		3	5	3	25	3	—	3	80	3	50
Kialo		2	95	—	—	2	50	3	—	3	—
Slama		—	—	2	60	3	—	2	60	2	—
Fižola		—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Grah		—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Leca		—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Krompir		—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Sir		—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Surovo maslo		—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Maslo		—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Speh, svež		—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Zelje, kialo		—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Bepa, kialo		—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Mleko		—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Smetana, sladka		—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
" kialo		—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Zelje, 100 glav		—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Jajce, 1 kom.		—	—	—	—	—	—	—	—	—	—

Vabilo

na

redni občni zbor

Hranilnice in posojilnice na Pilštanju registrirane zadruga z neomejeno zavezo, ki bo v nedeljo, dne 28. aprila 1912 ob 1. uri pop. v zadržanih prostorih.

DNEVNI RED:

1. Poročilo načelstva in nadzorstva.
2. Odobritev računskega zaključka za leto 1911.
3. Volitev načelstva in nadzorstva.
4. Slučajnosti.

481 Načelstvo.

Zahvala.

Ginjenega srca izrekam najsrčnejšo zahvalo vsem, ki so spremili na zadnji poti mojega ljubljene očeta,

Antona Pirš,

V prvi vrsti se zahvaljujem veleč. gosp. župniku Martinu Medved, ki so rajnega večkrat v ljubezni tolažili in sprevideli s sv. zakramenti, častitemu g. kaplanu Ferdinandu Čiuha za prijazen sprejem ob mrtvaškem sprevođu, vsem sosedom, sorodnikom, prijateljem in znancem, ki so jih spremili do groba.

Hošnica, dne 20. aprila 1912.

490 Žalujoči sin.

Zahvala.

Ob prebriski izgubi nad vse ljubljene soproge, odnosno matere, gospe

Marije Verdnik roj. Hošan

katero je v 31. letu po kratki in mučni bolezni Bog poklical k sebi, se nam je izkazalo od vseh strani toliko odkritega sočutja, da nam je nemogoče, se vsakemu posebej zahvaliti.

Bodi izrečena tem potom naša najiskrenejša zahvala. Posebna hvala veleč. g. župniku Fridr. Kukovič in veleč. g. kaplanu M. Barbič, cenjenemu učitelstvu, gg. pevcem za pretrčljive žalostinke, vsem sorodnikom, domačim in sosednjim faranom, in sploh vsem, ki so spremljali drago rajno ob pogrebu. 500 Dobrna, dne 16. aprila 1912.

Žalujoči ostali.

Pojasnila o inseratih

daje brezplačno samo tistim, ki priložijo opredeljena sredstva za 100.

Loterijske številke: Dne 20. aprila 1912.

Trst 60 55 3 28 75
Linc 65 87 59 58 50

Proda se takoj 11 zelo lepih stavbenih prostorov med okrajno in dvema občinskima cestama pri D. M. v Brezju pri Mariboru, zraven cerkve in šole, sestojijo iz 2 parcel nrtv, krog 12.960 m² metrov velike. Vpraša se v upravnistvu. 364

Gošlo in debeli vrat
se lahko trajno ozdravi brez zdravil in bolečin. Piše se na "Paracelsus", chem. laboratorij, Sternberg, Moravsko. Priložiti se mora znamka za odgovor. 228

Išče se v najem dobro idoča pekarija. Ponudbe na F. Sotošek, poste restante, Zatičina na Kranjskem. 391

Krojaški pomočnik se sprejme takoj pri g. Mayer, Koroška cesta 102 Maribor. 365

Učenec, slovenščine in nemščine zmožen, se sprejme takoj pri g. Konrad Zamolo, trgovina z mešaninim blagom v Framu. 429

Hiša v Mariboru (Melje), pripravna za vsako obrt z devetimi stanovanji, z lepim vrtom in njivo, se pod jako ugodnimi pogoji takoj proda. Več se izve pri lastniku, Maribor, Khislgasse 3, prvo nadstropje. 191

Na prodaj takoj malo posestvo zaradi bolezni na lepem prijaznem gričku na solnčnem kraju v šentiljski župniji, pol ure od Velenja, obstoječe iz vinograda s sadnim vrtom in njivo, ki meri okol pet in pol oralov zemlje. Ceni se z poslopljem vred okol 8000 K. Več se izve pri Alojziju Strahovnik, zunaj Velenja št. 48. 466

Trgovina mešane stroke. ne daleč od Celja se vsled drugih skrbi takoj odda v najem. Četrletna najemina s stanovanjem in potrebnimi prostori je 150 K. G. Marinšek; Celje, Kovačka ulica 9. 165

Učenca, ki ima veselje do čevljarške obrti sprejme Anton Troš, čevljar, Stolna ulica, Maribor. 439

Išče se varhinja

k dvema deklicama, ki ima izobrazbo in spretnost v domačih delih, v starosti 25 do 35 let. Plača po dogovoru. Ponudbe naj se pošljejo pod naslovom: "Varhinja", Ljubljana, poštnoležče, glavna pošta. 457

Po ceni se prodajo

radi prezidave in prizidave portala raznovrstne duri, izložbeno okno in podstavki za okna pri Karol Worsche, Maribor, Gosposka ulica. 445

Učenec z dobrimi šolskimi izpidevali se sprejme v večjo trgovino z mešaninim blagom. Naslov pove upravnistvo. 460

Izredno lepo posestvo

na prodaj, 10 minut od Maribora, pripravno za penzioniste. Lepa, novozidana, vili podobna hiša z 4 krasnimi sobami in 3 kuhinjami, klet pod celo hišo, veliko zeleno dvorišče, velik solnčni vrt za zelenjavo, veliko brajd, sadno drevje. Se radi smrti gospodarja proda. Cena 19 tisoč kron, 7 tisoč vknjiženega dolga. Jožefa Purgaj, posest. Maribor, Koloniestr. 28. 460

Cepiči: Laski rizling in gutedel, sortirane več tisoč ima na prodaj, Jernej Mikolič, Zetale pri Rogatcu.

Tik pri poljčanskem kolodvoru ob okrajni cesti se proda radi družinskih razmer zelo dobro idoča mala trgovina z mešaninim blagom, iztoč vi. a, piva in žganja. Vprašanja naj se vpošljejo na upravnistvo lista pod "Orion". 440

Posestvo na prodaj, ki leži pol drugo uro od Celja, pol ure od trga Vojnik, vse v ravnem, zidano in z opoko krita hiša, okol 28 oralov zemlje, polovica je gozda, vse zarašeno, les je smrekov, bukov, hrastov in borov, zraven je tudi mlin na dva tečaja. Cena 16 tisoč kron. Za nekaj denarja se tudi počaka. Goveje živine se lahko 8 do 10 glav redi. Izve se pri lastniku Lampret Jožef, pošta Vojnik pri Celju. 441

Lepo posestvo, obstoječe iz hiše, gospodarskega posloplja in svinjaka z obokami (6 oddelkov), drvarne, tik okrajne ceste Slovenjgradec-Velenje se proda za primerno ceno, zaradi pomanjkanja delavskih moči za 20 tisoč kron; zraven je 15 oralov zemljišča, obstoječe iz njiv, travnikov in gozda. Posloplja so s cementno opoko krita in vsa zidana. Naslov se izve pri upravn. lista. Polovica kupnega zneska se izplača. 442

Lepa hiša vili podobna, novo zidana in z opoko krita, 12 let davka prosta, ima 4 sobe, 2 šedilni kuhinji, veliko klet, perilno kuhinjo, vodnjak in velik vrt; v lepi ravnini, pol ure od mesta Maribor in blizu šole ter velike ceste, je posebno za penzioniste lep miroljuben dom, popolnoma brez vsakega prahu ali nemira. Proda se takoj. Cena 8600 kron, vknjiženo ostane 3500 kron. Več pove lastnik Franc Podlipnik Tezen 37 pri Mariboru. 459

Učenca sprejme ščetar (krtčar) Andrej Hudina v Š. Lenartu pri Brežicah ob Savi. 474

Iščem pekarijo v najem. Vpraša se pri g. Franc Kogler, pekarija v Gornji Polskavi pri Pragerskem. 472

Oznanilo. Hrastov les. Za strešje, rušje, trame, vsake dolgosti in debelosti, les za preše, mostove, spleh za tesarje in mizarje, doge za sode, posebno za dna vsa ke velikosti, ves sodarski les, drve bukove hrastove in hjkove ima na prodaj Franc Vogrinec, posest. Sv. Andraž v Slov. gor. žel. post. Ptuj. 486

Lepo posestvo

na je prodaj, tik okrajne ceste, lepo posloplje, lepe njive, sadni vrt, travniki in gozd. Vpraša se pri A. Petauer, posest. in gostilničarju p. Šmarje pri Jelšah. Ravno tem se da zelo dobra gostilna v najem ali na račun. 455

Posestvo na prodaj

v bližini Dobrne, z stalno dobro vodno močjo; v bližini se bo zidala železnica; pripravno za povečanje mlina in nove žage; močno zidana in dobro ohranjena hiša, z lepo kletjo, sadnim vrtom, travnikom in njivami se takoj proda. Vpraša se: Celje, Gosposka ulica 17, drugo nadstropje. 447

Poštena dekla

se išče. Vprašati je Maribor, Bürgerstrasse 12. 446

Deklica, močna in zdrava, pridna in zanesljiva, ki zna dobro pristo kuhati, se za dobro plačilo sprejme takoj na večjem posestvu na deželi. Vprašanja pod "zvesto in zanesljivo" na upravnistvo. 498

Naznanilo.

Cepljene trte na prodaj. Seznan trt: mosler, burgundec, b. gutedel, laški rizling, silvaner. Cena po dogovoru. Janez Werbujak, Breg pri Ptuj. 497

Kupci posestev pozor.

Kdor želi krasno posestvo ali gostilno malo ali veliko, kjerkoli hitro dobro in po ceni kupiti, naj se blagovoli na Franc Petelinca na Zgor. Polskavo obrtni, kateri vsakemu natančneja, brezplačna pojasnila daje. Prosi se samo znamka za odgovor.

Na prodaj novo zidana hiša; dve sobi, dve kuhinji, klet, zidan hlev, studence, zraven je 1600 m zemlje. J. Nerat, Tezen 91. Maribor. 495

Za birmance.

Stari, daleč okoli znani krojač pri roči obleke za birmance po najnižji ceni. Prsna mera se naj pošlje po dopisnici. Franc Kőrner, Pobrežje 23, Maribor. 494

Kdor hoče sprejeti za svojega fanta ki je star 13 let in je brez starišev, naj se oglasi Berggasse 22. Maribor. 496

Učenca sprejme ščetar (krtčar) Andrej Hudina v Š. Lenartu pri Brežicah ob Savi. 474

Iščem pekarijo v najem. Vpraša se pri g. Franc Kogler, pekarija v Gornji Polskavi pri Pragerskem. 472

Oznanilo. Hrastov les. Za strešje, rušje, trame, vsake dolgosti in debelosti, les za preše, mostove, spleh za tesarje in mizarje, doge za sode, posebno za dna vsa ke velikosti, ves sodarski les, drve bukove hrastove in hjkove ima na prodaj Franc Vogrinec, posest. Sv. Andraž v Slov. gor. žel. post. Ptuj. 486

50.000 ključev je na prodaj; I. vrsta za suho cepljenje. Cena po dogovoru. Janez Werbujak, Breg pri Ptuj. 477

Kupit želi gostilno blizu cerkve ali trgovino na dobrem prostoru. Jos. Senekovič, Tezno 47, pri Mariboru 469

Na prodaj lepo malo posestvo ob cesti tik farne cerkve v vasi blizu železnice, obstoječe iz stanovalnega in gospodarskega posloplja. vinarstva, njive, travnika in gozda; skupaj 5 oralov, primerno za kakoga obrtnika ali malo trgovino. V hiši se nahaja prodaja tobaka. Proda se takoj pod zelo ugodnimi pogoji. Več pove J. Kos, Smartno na Poh. Slov. Bistrica. 468

Pridnega in zanesljivega krojaškega pomočnika sprejme takoj Matija Fludernik krojaški mojster v Ljubnem ob Savinji. Plača po dogovoru. 474

Čevljarška delavnica z vsem orodjem se radi smrti mojstra za primerno ceno proda. Zornik, Flössergasse 7, Maribor. 480

Hlapec

priden in pošten, kateri je pri konjih dobro vajen, se na Gornje Štajersko takoj sprejme; kje? pove ravateljstvo tvrčke Fratelli di Leonardo, Ljubno na Gor. Štajerskem (Leoben). 488

Vinogradniki pozor!

Kdor potrebuje močno, trpežno, hojkovo kalano kolje iz starih smolnatih hojk, katerega se ne pime trohnoba in ga ne zlomi z lahka vihar, naj se obrne na pod pisnega kdor si postavi tako kolje v vinograd ima gotovo čez 20 let mir zaradi kolja; kdor kaj razume temu ni treba dalje govoriti, ker moramo v prvi vrsti gledati na trpežnost blaga. Cene franko do postaje Ptuj za tisoč komadov (2 in dolgo) 8, kron, m 2-30 dolgo 90 kron. Kdor vzame 10.000 kom. franko na vsako postajo. Franc Vogrinec, posestnik Sv. Andraž v Slov. gor. žel. postaja Ptuj. 487

Dober kolarski prostor se išče za samostojnost, ali pa v kakih tovarni. Naslovi se naj blagovolijo poslati na gosp. Peter Matias na Muti ob kor. žel. Štaj. 489

Učenec za steklarsko obrt se prejme takoj pri J. Dežman, Maribor, novi Glavni trg. 493

Višjega štabnega zdravnika in fizika dr. Schmidta znamenito

olje za sluh

odstrani hitro in temeljito nastalo gluhost, tečenje iz ušes, šumenje po ušesih in naglušnost, tudi ako je že zastarano. Seklenica stane K 4- z navodilom o uporabi. dohiva se v lekarni Apotheke „zur goldenen Sonne“ Gradeo, Jakominiplatz 24. 168

Glasovir

dobro ohranjen, proda organist pri Sv. Jakobu v Slov. gor. 471

Zahvala.

Za vsestransko izkazano srčno sočutje povodom prebriske izgube našega nad vse ljubljene soproga, oziroma očeta, brata in strica, gospoda

Jožefa Rožman,

posestnika, občinskega odbornika in bivšega načelnika krajnega šolskega sveta v Artičah pri Brežicah,

kakor tudi za velikansko časteče spremstvo pokojnika k večnemu počitku, izrekamo vsem sorodnikom, prijateljem in znancem, iskreno zahvalo.

Ošobito pa se zahvaljujemo velečastitim gospodom župnikom: Antonu Boljkoviču v Artičah, Janez Rožmanu v Zavodnji, Jožef Potovšek v Vojniku in Štefan Turkušu v Sromljah, prečastitim gg. frančiškanom iz Brežic, slavnemu učitelstvu in otrokom artičke šole, cenjenim gg. županom iz Artič, Sromelj, Pleterjev in Zakca, cenjenim odbornikom, udom Posojilnice, Izobraževalnemu društvu ter cenj. pevcem. 467

Presrečna hvala! Artiče, dne 15. aprila 1912. Žalujoči ostali.

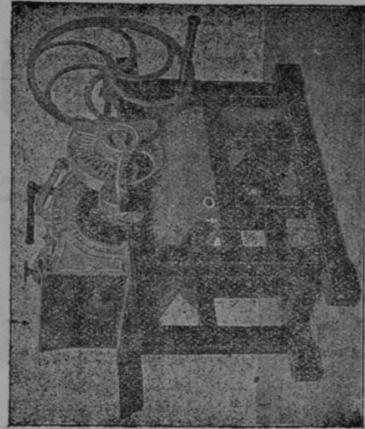
Motorji za surovo olje

Za vse večje naprave se posvetuje sistem Crossley, najmočnejša zelo trpežna konstrukcija, samo **2-3 vinarjev** obratnih stroškov na uro in PS. priporočam jih posebno veleposestnikom, k nagonu vseh kmetijskih strojev, kakor tudi obrtnikom, ker pri kurjavi ne potrebujejo nobene posebne izkušnje, kajti eksplozija je tukaj popolnoma nemogoča. Dalje priporočam vsakovrstne **kmetijske stroje, vodovode in transmisije.** Vsako montiranje se vrši skoz mene samega, točno in izkušeno pod najstrogejšo odgovornostjo.

Edini zastopnik in strojni ključavničar specialist angleških najnovjših motorjev
Al. Artnik, Sv. Pavel pri Preboldu (Stajersko).

492

Franc Kampuš, Zg. Poliskava pri Pragarskem

priporočam vsem kmetom najnovjšo ročno mlatilnico, vitle ali gpeplne, mlatilnice, slamoreznice, reporeznice, pluge, brane, okopalnike in ospalnice, stroje za košnjo, za seno obračati in grabiti, najnovjšo sejnalne stroje, pri katerih se prihrani ena tretjina zrna sesalke za studence in gnojnice, mlince za sadje in grozdje, stiskalnice ali preše, tehtnice vsake vrste, tudi mostne tehtnice, vsake vrste motorje in lokomobile na bencin in sesalni plin, stroje za lončarje in opekarje, tudi opreme za opekarne, najnovjšo mline za zrnje mlet, da si lahko vsak kmet doma melje vsakovrstno zrnje, na roko, na vitl, tudi vodno in parno moč domači izdelki. Vsa popravila se tudi sprejemajo in po nizki ceni zaračunajo. V zalogi imam vedno okoli 2- do 300 strojev. Imam tudi najnovjšo kotle brzoparilnice „Alfa-Separator“. Zmeri e, nizke cene, ugodni plačilni pogoji na več let. Na zahtevanje pridem na svoje stroške k vsakemu kmetu na dom, da se dogovorimo.

428

Redka priložnost!

V neki župniji slovenske Koroške, blizu cerkve se proda hiša z gostilno, trgovino z mešanim blagom, tobačno prodajo, ekonomijo itd., pošta v hiši. Poleg tega posestvo z velikim škodnjem, mlatilni škopni stroji in stroj za drobljenje žita na vodo, travniki, njive in gozd, hiša nova. Naplačati ni treba veliko. Zaradi družinskih razmer se proda za nizko ceno. Pisma pod šifro „98“ Galicija, poste restante. Koroško. 483

Velika nesreča in žalost nas je zadela v izgubi našega edinega, preljubljenega, siveca, dne 13. t. m. v vojaški bolnišnici v Celovcu umrlega sina

Vincenca Auer.

V jako veliko tolažbo nam služi javno sočutje in omiljevanje. Izrekamo torej najpristnejšo zahvalo topničarskemu polku št. 9, vsem častnikom, posebno poveljništvu 4 baterije v Celovcu za brzojavke, ter velikanski spreved našega sina na celovski kolodvor. Srčna hvala celovškemu mestjanstvu za veliko udeležbo pri sprevedu. Ravno to zahvalo vsem prijateljem domače črešnjevske, ter sosednjih župnij za nepričakovano veliko udeležbo pri sprevedu iz slov.-bistriškega kolodvora na Črešnjevec. Naš častiti, blagodušni gospod župnik se se trudili za tako obilno udeležbo in častitljiv spreved, pridobili si v pr. moč č. g. kaplana iz Slov. Bis rice, torej njim in gospodu kaplanu posebna hvala za trud, kajti cerkvena opravila so trajala do 12. ure. Hvala črešnjevskemu pevskeemu zboru za lepo nagrobnico, ganjlive in tolažilne besede: „saj vidno se nad zvezdami“.

476

Žalnočea rodbina Auer v Brezju župnija Črešnjevec.

Pohišstvo

razpošilja na vse strani trgovina s pohištvom
Karl Preis,

Maribor, Stolni trg 6,
lepe postelje na valjar, nastavne postelje 15 K, kuhinjska oprava, predalčne omare 28 K mize 9 K, stoli K 2-60, trde, polirane postelje 24 K, polirane mize 25 K, toiletno ogledalo 15 K, spaln. divani, otomani, 30 K, jedilne mize na poteg 84 K, usnjati stoli 9 K, vse vrste lesnega in tapeciranega pohištra, posebni oddelek pohištra iz železa in medenine. Edini štajers. izdelek. Izvirne tovarniške cene. Zičaste podloge 8 K, matrace 6 K, železne postelje z ograjo 16 K, postelje iz medenine 18 K, enajlirane postelje 40 K.
Slobodno na ogled. Sloboden nakup. Ceniki zastoj in franko.

Svoji k svojim!

Priporočam se največja in najcenejša svetovno priznana slovenska trgovina

RAFAEL SALMIČ v Celju NARODNI DOM.

Ogromna zaloga vsakovrstnih pravih švicarskih ur, slatinice, srebrnine in optičnih predmetov.

Najnižje cene, postrežba točna. Mali dobiček, dobro ime!

Razpošiljanje blaga po vseh delih sveta. Vsak Slovenec zahteva moj novi veliki cenik, katerega dobi zastoj in poštine prosto.

Na tisočih zahvalnih pisem sem prejel vsled dobre in poštene postrežbe.

Veletrgovina s špicerijo in z deželnimi pridelki

Anton Kolenc Celje

Graška ulica št. 22.

Na debelo!

Na drobno!

Prazen je izgovor da se mora blago kupovati pri tujcih, ker Vam nudi domača zgoraj imenovana veletrgovina v vsakem oziru bogato in zelo povečano zalogo z vedno svežim špicerijskim blagom, tako da zamore popolnoma ustreči zahtevam cenj. gospodov trgovcev proti vsaki konkurenci, o čemur se lahko vsakdo sam prepriča, če tudi z najmanjšim poizkusom in prosim za mnogobrojen obisk. Velečastitim gospodom duhovnikom ponudim voščene kakor tudi druge vrste sveč ter olje in kadilo za cerkve.

Kupujem tudi vsakovrstne deželne in druge pridelke, kakor: oves, pšenico, suhe gobe, fižol, seno, oruhe, vinski kamen itd., sploh vse po najvišjih dnevnih cenah. Kupim tudi vsakovrstne vreče ter petrolejske in druge soče.

Cenjenim kmetovalcem naznanjam, da imam v zalogi vsakovrstna poljska in vrtna semena zanesljive kaljivosti, kakor pravo francosko lucerno, domačo deteljo, travo, ter čebulček, fižol in krompir za saditi, bel, rumen ali rožen. Za krmljenje živine pa imam v zalogi riževo moko in otrobe v ceni od 9 do 15 K per 100 kg.

Poštna naročila se izvršujejo z obratno pošto.

Kitajske kapljice za zobe,

po katerih zobobol takoj preneha. Po vpošiljavi poštne znamk za 1 K 20 v.n. in navedbi natančnega naslova, se kapljice pošljejo takoj kot „vzorec brez vrednosti“.

Fridrich Prull,

mestna lekarna „pri c. kr. Orlu“, Maribor ob Dr. Glavni trg (zraven rotovža). 450

Izjava.

Podpisani Anton Kramberger, posestnik v Babincih, obžalujem, da sem gg. Jožeta Jelen, Alojza Maguš in Ivana Marinič, vsi posestniki v Noršincih in člani gasilnega društva noršinskega, razžalil na njihovi časti z neosnovanim obrekovanjem, preklicem vse moje izmišljene trditve in se zahvalim za odpust kazoi.

Ljutomer, 19. aprila 1912.

475

Anton Kramberger.

Proda se ali v najem da, pod jako ugodnimi pogoji velika prostorna trgovska hiša

skupaj z 2 oraloma travnika, eno kovačnico in posebno stanevalno hišo, ob okrajni cesti, jako dober prostor za trgovino, tudi z nakupom jaje, masla, sadja, kuretine, lesa in vseh deželnih pridelkov, pri katerih se dandanes še največ zasluži. Odda se vsled družinskih razmer. Pri nakupu že zadostuje 2000 K, drugi denar z lahkim pogoji. Poudbe na Ivan Šosterič, St. Vid pri Ptaju. 478

Pozor!

Appo iz Zagorja, portland in roman cement, opeka za zid in streho, traverze, železo za vozne okove, štedilna ognjišča in posamezni deli za iste, kotli iz litega železa, bakreni kotli, vse najceneje pri 479

Alojziju Maček,

Maribor, Tržaška cesta 25, zraven bolnišnice.

Trgovina v Celju

se takoj da v najem. Ista je že čez 15 let dobro upeljana, z vso upravo za špicerijsko blago in perilo, velike kleti in prostori, blizu kolodvora in pošte, pripravno za vsako večje podjetje. Natančneje pri lastniku g. Dolinarju v Celju.

V najem se da takoj

dobrodoča gostilna

v Savinjski dolini. Želi se zakonski par ali starejša, temu vajena ženska. Naslov pove upravništvo lista pod št 482.

Izjava.

Podpisana občinska urada potrjuje s tem, da je izplačala slavna c. kr. priv. zavarovalna družba „Avstrijski Feniks na Dunaju“ tukajšnjim posestnikom, ki so imeli zavarovane poljske pridelke proti škodi po toči lankega leta, odškodnino v polnih zneskih in v najkrajšem času. Ta zavarovalna družba, ki izplačuje tudi v drugih zavarovalnih oddelkih prav dobro in točno, zasluži javno priznanje in priporočilo.

Občinski urad v Noršincih, dne 19. aprila 1912.
Marko Cajnko, župan.

491

Občinski urad v Kristancih, dne 19. aprila 1912.
Anton Bežan, župan.

Kako se imenuje?

najboljši pridatek za kavo; Pravi „Franck“ z kavinim mlinčkom iz zagrebške tovarne.

Poskus dokaže resnico zgoraj navedenega in vsakogar prepriča o vrlinah tega pridata, ki se kažejo v slasti, moči, barvi, izbornem okusu in nizki ceni. 117

Poljski malec (gips)

je najboljšo gnojilo za polja in travnike. Se dobi pri **M. Berdajs,** glavni zastop. 374 v Mariboru.

Grahovka

za muljavo (zelena krma) ter tudi navadni poljski grah priporoča 878

M. Berdajs,

trgovina z mešanim blagom in semeni v Mariboru.

Priporočam

svoje veliko zalogo manufakturnega, modnega in platenega blaga, svilene robe, kakor tudi druge vrste, vse najnovjše. Srajce, kravate, odeje, perje, posebno pa priporočam cenj. odjemelcem veliko isber za sv. birno belo in barvano blago vse po jako nizki ceni. Se priporočam za obilen obisk

Jožef Ullaga, Maribor

Tegethofova cesta 21. 499 Solidna postrežba.

Otrokom najboljše!

To je in ostane:

Kathreinerjeva

Kneippova

sladna kava.

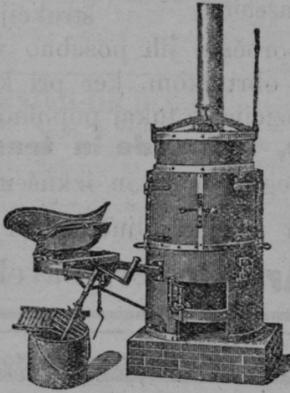
Kathreinerjeva krepi male in povzročuje, da mleko prija, kjer bi se samo upiralo.

Kathreinerjeva prinese srečo v hišo

„Titania“

živinsko krmo.

Vsako kurivo porabljivo. 70 odst. kuriva se prihrani. Zastopniki se iščejo „Titania“ parilnik se lahko uporabi tudi za kuhanje žganja če se pridene zato posebna priprava.

narejeni iz kovanega železa in kovinaste pločevine, torej nepokverljivi.

„Titania-Werke“, Wels 136, Zgor. Avstrijsko.
Največja specialna tovarna za parilnike na Avstro-Ogrskem.
Glavno zastopstvo **Franc Asen, Gradec, Mariengasse 22.**

Srečke v korist „Slovenski Straži“!

Turška srečka. Šest žrebanj vsako leto. Glavni dobiček **400.000 in 200.000 frankov.** Prihodnje žrebanje 1. junija 1912.

Mesečni obrok 4 krome 75 vin.

Vsaka srečka mora zadeti najmanj 230 K. Že po vplačilu prvega obroka ima kupec izključno pravico do dobitkov.

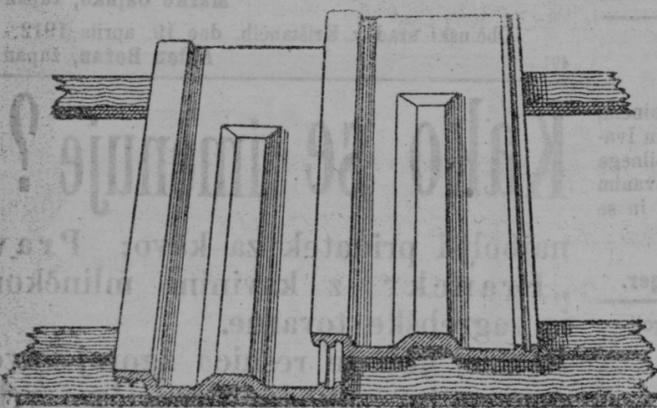
Izredno ugodna skupina s 15 žrebanji vsako leto:

- I turška srečka.
- I srbska srečka iz leta 1888. Glavni dobiček 100.000, 75.000 in 20.000 frank.
- I dobitni list 3% zemlj. srečk iz leta 1880. Glavni dobiček 90.000 kron.
- I srečke dobrega srca. Glavni dobiček 30.000 in 20.000 kron.

Mesečni obrok za to skupino 6 K 25 v.

Različne druge skupine srečk s 7 do 18 žrebanji vsako leto na mesečne obroke po K 3-25., K 5-50, K 11-—, K 15-25 in K 23-—.

Pojasnila daje in naročila sprejema za „Slovensko Stražo“ gosp. **Valentin Urbančič, Ljubljana, Kongresni trg 19.** 116

F. P. Vidic & Komp., Ljubljana

tovarna zarezanih strešnikov ponudi v vsaki poljubni množini patentiran dvojno zarezani

strešnik — zakrivač

s poševno obrezo in priveznim nastavkom „sistem Marzola“.

Brez odprtih na vzgor! — Streha popolnoma varna pred nevihtami!

Najpreprostejše, najcenejše in najtrpežnejše kritje streh sedanosti!

Na željo pošljemo takoj vzorce in popis. 485 Spretni zastopniki se iščejo.

Nabavite si:

no-silce, okovje, strešno lepenko, črpaljke, vodovodne cevi, štedilnike, stavbene potrebščine, poljedeljske stroje in orodje, vozne plahte najboljše kakovosti, kose znamka „Merkur“ in „Triglav“, žičnato mrežo in ograje, trnjevo žico in vse druge predmete železninske stroke pri **veletrgovini z železnino**

„Merkur“ P. Majdič, Celje.

Gostilna

in nekaj čez 20 oralov posestva v dobrem stanju, gostilna je ob veliki božji poti, dobro znana in priljubljena, se proda. Cena 40.000 K. Lahki plačilni pogoji. Več pove upravnistvo. 377

Krompir „Eldorado“ lepo semensko blago, najbolj trpežna vrsta proti raznim boleznim, ki uspeva v vsaki zemlji; poštni zavoji 6 kg K 1-20, 50 kg po železnici 10 K. Zavojnina se računa po lastni ceni. Jajca za valenje od velikih zlatorumenih Orpingtonk ducat K 3-60 ima na predaj Anton Slodnjak, trtnar in posestnik, p. Juršinci pri Ptaju. Štajersko. 211

SUKNA in modne tkanine za gospode in gospe priporočila izvozna hiša. **PROKOP SKORKOVSKY IN SIN** v Humpolcu na Češkem. Vzorec na prošnjo franco. Zelo zmerne cene. Na željo hočem dati tukaj izgotoviti gospodarske obleke. 135

CEFIRE

Najboljšo Ia bakreno galico, 1 kg 64 vin. nadalje drobno žveplo, gumijevе trake za cepljenje, rafijo, priporočila po najnižji ceni

Ferd. Hartinger,
trgovina z deželnimi pridelki.
Maribor, Tegethofova ul. 29.

Podružnica

Ljubljanske kreditne banke

v Celju

Delniška glavica 8 milijonov kron. Rezervni zaklad 800.000 kron.

sprejema vloge na vložne knjižice in jih obrestuje po od dne vloge do dne dviga **4 1/2 %** brez vsacega odbitka.

Vloge na tekoči račun obrestuje najkulantneje.

Iz celega sveta.

Predrzní tatovi. V Londonu je vlomila tatinska tolpa v eno zlatarno ter odnesla za 250.000 kron zlatnine. Prodréti so morali tri zidove, predno so prišli v zlatarno. Po odhodu so tam pustili mnogo vlomilnega orodja ter tudi sveder, ki ga goni elektrika, s katerim so prevrtali kovano kaso.

Svinjska sreča. Nekje na Nemškem je vrgla svinja 22 mladih, ki so vsi živi! Ravno isti kmet je imel pred leti svinjo, ki je imela 17 mladih! Pač prava: „svinjska sreča“!

Prebivalstvo Tripolitanije. V glavnem mestu bivše turške vlade, v Tripolisu, so našli popis prebivalstva Tripolitanije iz leta 1911. Popis obsega vse dežele, izvzemši Fezzan. Najbolj obljudena je pokrajina Nanahi Arba. Ta pokrajina šteje 52.325 prebivalcev. Najmanj obljudena je pokrajina Ulzda. Mohamedanskega prebivalstva je v Tripolitaniji 508.521; moških 261.327, ženskih 237.154, Židov je 14.282, kristjanov 2746.

Kača v soli. V Tuzli-Radi v Bosni je prišla v šolsko sobo strupena kača. Pičila je 17 otrok. Trije so umrli, druge so rešili. Učitelj je bil zbežal, ko je zagledal kačo.

Grozne posledice obsodbe. Žena posestnika Sekelija v Satmaru na Ogrskem, je bila pred sodiščem zaradi neke malenkosti obsojena na tri dni zapora. Ko se je žena poslavljala, da bi nastopila kazen, je zadela kap njenega moža. Sina je stvar tako razburila, da si je prerezal žile in da so ga prenesli umirajočega v bolnišnico. Obupana žena se je nato obesila.

Praznoverstvo. V Giulia na Ogrskem je žena Molnar dala na nasvet neke ciganke svojo triletno renjeko v peč za kruh, da bi zdravilo, ki je je zapisal zdravnik, bolje učinkovalo. Navzlic temu, da je otrok vpil in klical na pomoč, ga praznoverna žena ni hotela prej vzeti iz peči, da je dobil smrtno-nevarne opekline.

Novi ogromni topovi za bojne ladje. V Kruppovih tovarnah na Nemškem so izdelali dva nova ladijska topova, ki prekašata po svoji velikosti celo velike topove severoameriških Zedinjenih držav. Novi Kruppovi topovi imajo 20 metrov dolge cevi. Naboj tehta okroglo 750 kilogramov ter ima 315 kilogramov smodnika. Novi ogromni top strelja v daljavo 32 kilometrov. Koliko moč ima tak top, si lahko predstavljamo, ako premislimo, da je krogla iz tega topa prebila jekleno ploščo, debelo 1354 milimetrov.

Grozen čin norca. Grozna nesreča se je dogodila v Kladnem. 27letni slaboumi sin nekega delavca, po imenu Vaclav Hausmann, je bil do predkratkim v deželni norišnici, potem izročen v oskrbo staršem, je prerezal v odsotnosti staršev spečemu 10letnemu bratu Jožetu z nožem vrat, na kar je planil na svojo 16letno sestro Ano, ki je tudi še spala. Dekle se je zbudilo, začelo se braniti in klicati na pomoč. Prihiteli so na pomoč sosedje, ki so jo osvobodili, na kar so slaboumnega brata oddali zopet v norišnico.

Most se je podrli. V občini Buioreni na Rumunskem se je dne 5. aprila pripetila velika nesreča. Ko je šlo več romarjev čez most čez reko Olto, se je most

naenkrat podrli. 24 romarjev, med temi mnogo žensk in otrok, je padlo v vodo. Izvlekli so 13 mrtvih. Tudi dva moža, ki sta prišla na pomoč, sta utonila.

Koliko je katoličanov na svetu. V Evropi je 188 milijonov 577.000 katoličanov in 106 milijonov luteranov. V Ameriki katoličanov 87 milijonov 615 tisoč, luteranov 70 milijonov 869 tisoč. V Aziji katoličanov 12 milijonov 661 tisoč, luteranov 2 milijona 355 tisoč. V Afriki katoličanov 2 milijona 690 tisoč, luteranov 2 milijona 635 tisoč. V Avstraliji katoličanov 1 milijon 244 tisoč, luteranov 3 milijone 997 tisoč. Na celim svetu je 292 milijonov 787 tisoč katoličanov in 186 milijonov 55 tisoč luteranov. Vseh ljudi na svetu pa je 1561 milijonov, med temi je 618 milijonov kristjanov (katoličanov, luteranov in pravoslavlih). Med kristjani je skoraj polovica katoličanov. Mohamedancev je 200 milijonov, budistov tudi 200 milijonov. V primeri z drugimi verami je torej katoliška vera najmočnejša po številu in tudi po notranji moči. Zmaguje vedno bolj na svetu. Če pri nas odpadajo suhe veje, nič zato.

Med igro ubit. Na vasi v Vinjici pri Šmarjeti na Kranjskem so se igrali domači fantje, med njimi tudi Anton Kalčič in Ciril Vrščaj. S Kalčičem sta se spoprijela in ga je zadnji vrigel, potem pa zbežal. Vrščaj se pobere, zgrabi kamen in ga vrže Kalčiču v glavo tako močno, da mu je na temenici prebil glavo. Nezavesten se je zgrudil na tla in so ga prepeljali v bolnišnico ter je malo upati, da okreva. Vrščaj je neznan kam pobegnil.

Katoličanom na Kitajskem se baje obetajo pod novo republikansko vlado boljši časi. Predsednik Junsikaj je sprejel v avdijenci apostolskega vikarja v Pekingju zelo pristrčno ter se ob tej priliki dal poučiti o dosedanem delu in številu kristjanov na Kitajskem. Končno je izjavil, da se bo varovala pod novo vlado največja verska svoboda ter da bodo vsi državni in vojaški uradi dostopni vsem državljanom ne glede na njihovo versko prepričanje.

Klobuk za 4000 mark. V Londonu občudujejo že več časa klobuk, ki vzbuja veliko zanimanje, kajti to žensko pokrivalo ne velja nič manj kot 4000 mark. Vendar pa ta klobuk ni prepleten z zlatom ali biseri, temveč je čisto priprost slammik, čegar edini okras je par krasnih Nojevih peres. Ta klobuk je last indijske princezinje Pretive. In ta Indijka, ki je srečna lastnica klobuka za 4000 mark, bo dala v bodoče še mnogo zaslužiti evropskim modistinjam, kajti ona je nevesta velikega angleškega tovarnarja Lionel Manderja.

Egiptovski rabelj Ahmaoni in njegove žrtve. Nedavno je umrl egiptovski rabelj Ahmaoni. Tekom svojega 15letnega službovanja je obesil 576 oseb. O njem se govori, da je z naravnost satansko hladnokrvnostjo stavljal svojim žrtvam vrv okoli vratu in da ni nikdar kazal najmanjšega sledu sočutja. Vlada mu je plačala za vsako usmrčenje po pet egiptovskih funtov, tako, da je za svoje rabeljske posle prejel skupno 58 tisoč kron. Ahmaoni je imel poleg tega lep postranski dohodek od svojega posestva in od tega, da je prodajal obleke usmrčenih in vrvi, na katerih so viseli. Arabske ženske so bile vedno njegove najboljše odjemalke, ker one v svojem praznoverju pripisujejo neko posebno moč tem vrvem. Ker je Ahmaoni

sicer dobro živel, se je tako odebil, da je od prevelike debelosti umrl. Njegov naslednik je postal njegov najstarejši sin, o katerem pravijo, da je podedoval od očeta vse njegove ostale lastnosti. Novi rabelj je imel že priliko, da pokaže svojo sposobnost povodom usmrčenja čvoh zločincev v Zagazigu in mu je bilo izdano spričevalo, da je sijajno opravil svoje delo.

Strašna vročina v Tripolisu. Vihar puščave, „samum“, strašno divja na Tripolitanskem. Vročina je znašala dne 14. t. m. 88 stopinj Celzija opoldne, zjutraj pa že 56 stopinj. Peščeni oblaki so tako gosti, da se vidi komaj 20 korakov daleč. Čeravno so Italijani navajeni vročini, vendar jih je mnogo po tej vročini zbolelo in umrlo.

Svojo lastno sestro zaigral. V Mladenovcu na Srbskem so igrali kmetje na semnju s kockami. Kmet Jagodinac je izgubil ves svoj denar. Njegov nasprotnik je pozval Jagodinaca, naj igra z njim za svojo omoženo sestro. Za slučaj izgube je ta stavil 20.000 dinarjev. Jagodinac je izgubil tudi to igro, na kar je „srečni igralec“ odpeljal sestro Jagodinčevo.

Kaj zmore na Ogrskem -- grof? Znano je, kako je lansko leto ukazal ustaviti grof Tisza neki vlak. Hotel je potovati v Budimpešto, a je došel prekasno na kolodvor. Vlak je bil že odšel. Tisza pa je zahteval od službujočega uradnika, da naj vlak takoj ustavi in pokliče nazaj na postajo, kar seveda uradnik ni hotel storiti, pač pa je storil to eden izmed asistentov. Takrat je dvignilo mnogo prahu po vsem Ogrskem to postopanje grofa Tisze in ves demokratiški tisk je zaradi tega ostro napadel oblastnega grofa. No, in sedaj je grof odgovoril vsem, ki so ga napadali, popolnoma po načinu madžarskih aristokratov. Izposloval je pri državni železnici, da je kaznovalo ravnateljstvo vse one, ki niso hoteli na njegovo besedo ustaviti vlaka. Železnica je kaznovala vlakovodjo in strojevodjo, ker nista hotela takoj ustaviti vlaka in sevrniti nazaj, za tem železniškega čuvaja, ki je zaprl rampo in ni pustil Tiszove kočije preko proge, ko je bil vlak že na kolodvoru, ker je pač tak predpis. Da pa je stvar še lepša, je imenovan dotični praktikant, ki je ustavil vlak, za uradnika, ter preskočil 2000 svojih tovarišev, ki bi morali biti imenovani prej kot on. Ako bi kak siromašen človek, ki bi se mu šlo za življenje in imetek, ustavil vlak, sedel bi po predpisih v ječi. A ko je grof Tisza proti predpisom ustavil vlak, so bili kaznovani vsi, ki so se branili, ustaviti vlak. Taka je mažarska vlada!

300 ljudi ponesrečilo. V mestu Harringtonu v Ameriki so praznovali katoličani dograditev novo sezidane cerkve. Pri tozadevni slovesnosti je bilo navzočih na stotine vernikov. Naenkrat so se v cerkvi udrla tla in 300 ljudi je padlo v globočino. Izvlekli so iz razvalin dva mrtveca in več umirajočih oseb; 50 težko ranjenih so prenesli v bolnišnico. Pod razvalinami je pokopanih še 250 ljudi ter domnevajo, da jih je veliko število mrtvih. Ker so se udrla tla, se je podrli tudi velik lesen oder ob steni in se sesul na ponesrečence v kleti cerkve. Med ljudmi je nastal grozen nemir. Neposredno pred nesrečo je prišla v cerkev procesija vernikov s 15 duhovniki na čelu, in ko je prišel eden izmed duhovnikov pridigovat, se je zgodila nesreča.

PODLISTEK.

Izgubljeni sin.

(Povest iz dijaškega življenja. Spisal Al. Leben)

(Dalje.)

„Kako to, gospod?“

„Jaz sem zaveznik nekega bogatega lastnika tovarne v nekem mestu na Severnem Češkem. Samo s kratko besedico „da“ si zagisurate krasno bodočnost.“

„Vi mi hočete torej preskrbeti kako službo v dotični tovarni? Kakšna pa bi bila ta služba?“

„Seveda primerna Vašemu znanju, služba uradnika. Ne smete si pa domišljevati, da boste preveč obremenjeni z delom, ali da bi opravljali delo, ki vam ne bi bilo po volji.“

„In ker smem upati, da vam je znano, v kakšnih razmerah se nahajam, mi ni treba veliko besedi, gre se za to, če vam kar tako brez pomisleka smem zaupati?“

„Dovolj, mladi gospod! Jaz pred vsem ne zahtevam od vas ničesar drugega, nego da privolite samo splošno. Vi lahko potujete potem sami tje ter se prepričate, če zaslužim vaše zaupanje.“

„Dobro, to hočem storiti! Toda —“

„Odvéč je govoriti dalje. To je pač samoočebi umevno, da dobite za potovanje potrebna sredstva. Dobite od mene tudi priporočilno pismo, s katerim se lastniku in ravnatelju tovarne predstavite. Le neko majhno uslugo bi si izprosil od vas.“

„In ta bi bila?“

„To pravzaprav ni nobena usluga, je le izjava, katero boste, sem prepričan, zelo radi dali, ker je le izraz Vašega lastnega naziranja.“

„Jaz naj torej —“

„Vi izjavite, da boste pristopili k luteranski veri. Zdaj vam ni treba storiti ničesar drugega, nego da napišete na ta-le list svoje cenjeno ime. Vse drugo se bo naredilo potem.“

Med tem je potegnil tujec iz žepa polo papirja ter ga položil pred Leopolda.

Za trenotek se je mladi Zdolski obotavljal. Njegov angel varih ga je svaril, naj ne stori tega zad-

njega koraka. Podoba njegove bledolične, globoko užaljene matere se je pojavila v njegovem srecu — ustrašil se je zahteve, da naj odpade od vere . . .

Toda kruta misel, da mu pravzaprav ne preostaja nobena volitev, da mu velja odločni: „Ali—ali!“ da podleže strašni bedi, če odpoči od sebe priliko, katera se mu ravno kar nudi, ta misel je zmagala, skušnjavec je premagal nesrečneža.

In on — je podpisal.

V.

Dasiravno žena trgovčeva še ni vedela ničesar o pogubonosnem sklepu svojega sina, je zadostovalo že to, kar je izvedela, da jo je pokopalo v globoko žalost.

Neka strašna slutnja, da Leopold ne bo uničil samo svoje prihodnosti, temveč da se bo izneveril vsemu, kar mu je bilo dosedaj sveto in častljivo, se je porodila v njej ter jo napolnila z nepopisno bridkostjo.

Predno se je napotila proti domu, da bi nesla svojemu možu žalostno novico, stopila je v ogromno, prekrasno stolnico, koje velikianski stolp, veličastno znamenje glavnega mesta, dviga svoj orjaški prst proti nebu. V božjem hramu se nahaja kapela, v kateri slehernu uro dneva klečijo pobožni vsakega spola in stanu, vtopljeni v gorečo molitev pred rajskomilim kipom Marijinim. Koliko stisk in nadlog, koliko tajnih srčnih bridkosti, se tukaj zaupa milosti polni Materi božji. Koliko trpečih sre prositi tukaj za priprošnjo Ono, ki je tolažnica žalujočih.

Tu pače uboga mati na kolena ter toži tudi svoje preveliko gorje nebeški Kraljici. Kako goreče je molila za svojega izgubljenega sina! Kako pristrčno je klicala ona, od bolesti do smrti izmučena mati, Mater Gospodovo na pomoč v svoji stiski! In ko se je končno dvignila od tal, uprla je še en otožen pogled v podobo milosti ter se poslovila od nje z vzdihom:

„Ne zapusti me, o Marija! Spomni se mojega nesrečnega otroka, presveta Devica in božja Mati!“

„Lahko si prihraniš pripovedovanje o dogodku!“ zaklical je gospodar Zdolski proti svoji ženi, ko je stopila v sobo. „Jaz vem že vse. Leopold je pisal. Tukaj, beri sama.“

In podal ji je neko pismo, katero je žena Ana odpirala s trepetajočimi rokami. Pismo je bilo naslovljeno na njo, oče je bil samo h koncu omenjen.

„Ljuba mati!“ Tako se je glasilo pismo: „Ne tugujte preveč za menoj. Ker se mi je podpora, ki sem jo potreboval za svoje študije, odtegnila, sem bil primoran, poiskati si drug poklic; dobil sem službo v neki tovarni v tistem češkem mestu, čegar ime kaže poštni pečat. Tako sem preskrbljen, čeravno ne odgovarja vašim in očetovim željam, a mi ni treba žrtvovati svojega prepričanja. Ne vznemirjajte sebe in ravno tako tudi ne mene s poizvedovanjem po meni ter se spominjajte brez nevolje vašega — Leopolda.“

Nista si takoj razkladala vsebine sinovega pisma. Ana je bila vsled potovanja in grenkih doživljanj zelo zmučena ter se počutila tako slabo, da je morala leči v posteljo.

Anton je moral najprej premagati svoje notranje razburjenje. Če se je žena žalostila in jo je napolnila globoka gnjev, pa se je moral mož bojevati z vso močjo zoper vedno rastočo jezo.

Zato se je premagoval ter čakal, da se mu pomirijo živci.

Se-le prihodnjega dne reče ženi:

Za tem tiči še nekaj drugega. Da hoče Leopold prepričati vsako poizvedovanje po njem, to se mi zdi jako sumljivo. Ne samo iz kljubosti in trme hoče, da bi ga prepustila njegovi usodi, temveč on skuša tudi nekaj pred nama prikriti.“

„Tega se bojim tudi jaz!“ tožila je Ana. „In moja slutnja postaja tudi vedno bolj in bolj strahovita, tako, da sem čisto iz sebe. Počilo mi bo srce!“

„Ljuba Ana, to ne ravnaj pravično, da se daš preveč mučiti od svoje bolesti. Res je, da se skoro ne da prenesti, kar nama prizadene najin edini otrok, najino upanje in najina sreča dosedaj. Pomisli pa, da nimaš samo sina, ampak da imaš tudi moža, čegar gorje ne smeš množiti s prevelikim tugovanjem.“

„O Anton!“ vskliknila je žena. „Ko bi mogel ti zreti v moje srce, ne bi se čudil, ko bi jaz morala sedaj umreti. Je preveč!“

„Nič ni preveč, ljuba žena, kar nama nalaga Bog. Upajva na Gospoda tudi v najskrajnejši sili!“

(Dalje prih.)

Tri krave,

ki dobijo vsak dan „Vaccin“ v krmo, dajo toliko mleka, kakor drugače štiri, ter ostanejo vedno zdrave in čvrste.

Tri svinje

se lahko z isto krmo odebili, katero rabite drugače dve, če se dodaje dnevno nekaj „Sullin-a“. Tisti, ki hočejo svoje hleve obvarovati pred boleznimi, se za napredno živinorejo zanimajo, naj zahtevajo poučno knjigo od tovarne Mr. T. Paraskovich, nadvojvodski dvorni dobavitelj, Dunaj VI., Mariahilferstraße 51, Postfach B. 16., ali od sledečih zalog: Gradec: Assmann Alojz. Laško: And. Elsbacher. Prevalje: Henrik Filipovski. Maribor: Silvester Fontana ml., Cmu: rek: Anton Freissmuth. Lipnica: Jos. Gschier. Wildon: Franc Haslinger. Spod. Dravograd: Friderik Hattenberger. Velikovec: Jvan Kandutova vdova in sin. Ivnik: Karl Rieslinger. Beljak: Janez Klembas. Zeleni Travnik: Ferd. Koller. Celje: Anton Kolenc. Račgona: Anton Korošec. Erpovž: Jos. Leitner. Celovec: Anton Ogris. Smarje: Alojz Puher. Ptuj: J. Podgorelec. Podkloster: Alojz Schellander. Marenberg: Jos. Schober.

Serravallovo železnato kina-vino

Higien. razstava Dunaj 1906: Državna odlik.: lika in častni diplom k slati kolonij. Krepilno sredstvo za slabotne, malehrvne in rekonvalescente. Povzroča voljo do jedi, utrjuje hleve in popravi kri. Izobren okna. Nad 7000 zdravniških spričeval.

L. Serravallo, c. kr. dvorni dobavitelj
Trieste-Barcelona.
Kupi se v lekarnah v steklenicah po pol l. 4 K 250 in po 1 l. 4 K 450.

Anton Kocuvan v Celju, Ring št. 2

Glavni zastop in zaloga pravih švicarskih vezenin (šlingarij) za posteljno in telesno perilo in vezano robo za cele obleke. Bele vezane obleke za birmance. Vzorci na vse strani so na razpolago poštnine prosto. Cene izvime tovarniške! — Priporoča tudi svojo veliko zalogo najboljšega perila za dame in gospode, klobuke, čepice, dežnike, naravnice, negavice, rokavice, žepne rute, svilnate robce in šerpe, predpasnike, bluze ovratnike in manšete najboljšee kakovosti, kravate, šapote, moderce, preproge, parfuma itd. Raznovrstne predtiskovine in druga ženska ročna dela. Nagrobne vence in trakove. Za mnogobrojen obisk prosil

Anton Kocuvan.

Sanatorij „Mirni Dom“

priporočan od zdravnikov, sprejema bolnike na živcih, tudi nevarne slučaje, historične, bolne na srcu, želodca, pa take, ki so samo okrepcanja potrebni. — Celo leto odprt Cene so zmerne. — Prospekti na zahtevo zastopj.

Dr. Franc Ceh, Gornja Sv. Kungota pri Mariboru.

Pozor

kmetovalci, obrtniki in strojne zadruge.

Prva in največja tovarna motorjev na Češkem me je imenovala zastopnikom za Stajersko ter mi poverila prodajo njenih najnovejših motorjev na bencin, petrolin, surovo olje (Rohöl) in sesalni plin, in sicer stabilne, kakor tudi lokomobilne. Konstrukcija najpriprostejša, a nad vse druge trpežna, cena pa v primeri z drugimi izdelki za 25% nižja.

Ceniki zastopj!

Ker se že čez 10 let pečam z motorji raznih tovarn, izvršujem postavljanje kakor popravila motorjev strokovnjaški in ceno.

Skrbinšek Jurij, posestnik, Hajdin, p. Ptuj.

Protin in trganje po udih

pozna marsikateri a le malokateri ve, kako si pomagati. Vzrok je preveč takozv. „Harn“-kislina v organizmu; pomagati se more le, če se ta kislina odstrani. Da to kakšno mazilo ali drugo odrgnjenje ne pomaga, je jasno. Naš čaj za protin upliva najbitreje in zmanjša bolečine ter gotovo pomaga. Zavoji 3 K 50 vin. in 5 K. Kari Hilek, Sternberg, Moravsko.

Na debelo!

Veletrgovina s papirjem.

Na drobno!

Goričar & Leskovšek

Celje : Graška ulica šte. 7.

Zvezna trgovina (Goričar & Leskovšek)

Celje, Rotovška ulica šte. 2.

Tovarniška zaloga vsakovrstnega papirja, pisalnih in risalnih potrebščin. Lastna zaloga šolskih zvezkov, risank, risalnih skladov ter vseh tiskovin za urade.

Edina štajers. narodna steklarska trgovina na debelo in na drobno

Franc Strupi :: Celje

Graška cesta

priporoča po najnižjih cenah svojo bogato zalogo steklene in porcelanaste posode, svetilk, ogledal, vsakovrstnih šip in okvirjev za podobe. Prevezetje vseh steklarskih del pri cerkvah in priv. stavbah. Najsolidnejša in točna postrežba.

Trgovina s specializiranim blagom **Pozor Slovenci!** Trgovina z moko in dež. pridelki

Točna in solidna postrežba.

Ivan Ravnikar Celje, Graška cesta 21.

Glavna slov. zaloga, velikanska izbira kranjskega vrvarskega blaga, kakor: štrang, njezd, vrvi, štrikov za perilo, mrež za seno in otroške postelje itd. — Glavna slov. zaloga suhih in oljnatih barv, čopičev, firneža in lakov. Zaloga na grobnih in voščenih sveč itd.

Zaloga vsakovrstnih semen **Na drobno na debelo.** Zaloga rudninskih vod.

Sukna Karl Kocian

lodni in modne letne obleke določila 242 tovarna sukna v Hupolcu (Češko). Tovarniške cene. V prospeh U. Mat. Šk.

Sukno

za moške in volneno za ženske obleke zadnje mode, razpošilja najceneje Jugoslovanska razpošiljalna R. Stermečki v Celju št. 300. Vzorci na zahtevo poštnine prosto.

Kmetje, pozor!

Za praznike kupujte kmetje klobuke pri vitanjskem klobučarju V. Jankovič. Tam dobite ne samo lepe, ampak tudi zelo trpežne klobuke po nizki ceni.

Slivovko

v sodih od 60 do 400 litrov Ia vrste, franko tod en liter K 1-30 prodaja

Anton Stromayer,

velika žganjarna v Lučanah pri Ernovcu (Lentschach bei Ehrenhausen). Vzorci na zahtevo brezplačno. 459

V najem se da takoj

dobro idoča trgovina

z 3000—3500 K prometa na mesec z ravno tako dobro idočo gostilno v trgu Grebinj na Koroškem. Zraven je tudi nekaj posestva, nova hiša za stanovalce, naravnost izvrstne kleti in moderni hlevi. Zglasila sprejema: „Hranilnica in posojilnica“ v Velikovecu. 426

Preblavska mineral. voda

Visoko cenjena, staroznana natronska kislina z izvrstnim okusom, nedoseženo čistostjo in veliko ogljenčeve kisline.

Preblavska slatina

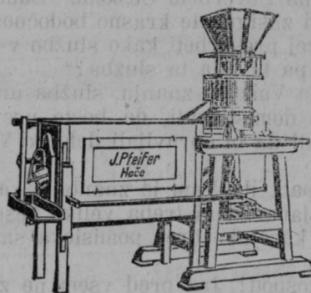
čista, alkalična mineralna voda, zdravilna pri pomanjkljivi prebavi in spremembi hrane, katarih, želodčnih, mehurskih in ledvičnih boleznih.

Preblavski vodni izviri

vsebujejo mnogo ogljikove kisline, naravna natronska kislina, je pripravna radi prijetnega okusa posebno za brizganje vina, za mešanje z sadnimi soki in je tudi brez vsake primesi zelo izvrstna, okrepcilna pijača. 361

Dobiva se v vseh trgovinah z mineralno vodo, lekarnah, specializiranih trgovinah, kakor tudi po oskrbnosti študenta v Preblavi, Koroško.

Novost. Ročni mlin Novost.

Zraven slike od mene iznajdene mlinske stavitve v šestih različnih velikostih za roko, gepelj, vodno ali motorno moč. — Prva in druga velikost je najbolj priporočljiva za manjše kmetije, srednja za veleposstvo in večja za obrt. Pripomni se pa, da manjši mlini ravno tako dobro meljejo kakor veliki, ker ima vsak mlin štiri pajtje, in sicer en svilnat za fino pšenično moko dva za različne krušne moke in eden za gris. Kamenje si vsak kmet lahko sam z klepalom izo- jstri, kakor pri vsakem navadnem vodnem mlinu. — V začetku si seveda ne zna vsak dobre moke napraviti, kdor ni v mlinarski obrti izučen, se mora polagoma privaditi. Cene so pri sedajnih dragih razmerah tako nizko nastavljene, da je mogoče vsakemu, tudi najmanjšemu kmetu si tak mlin naročiti. V sedanjem razburjenem času, ki kmeta stiska od vseh strani in mu je ustrezno, če si zamore sam pomagati, je priporočljivo, da bi kmečke posojilnice, kmečke in strojne zadruge nakupile primerne mlinske v večjem številu po nižji ceni in jih razdelile med kmete proti polajšanemu vplačevanju.

Spričevalo: Rakovnik, 18. febr. 1912. Cenjeni gospod! Naznanjam Vam, da sem iskal po vseh tovarnah mlin, pa takega nisem mogel dobiti kakor je Vaš. Človek ga more z roko vrteti pa naredi boljše moko kakor vodni mlin. Kako nebi bili zadovoljni, ker ga vsak šolarški otrok lahko goni. V dveh urah zmelje mernik žita. Jaz sem prav zadovoljen s tem mlinom, kakor tudi vsi drugi, katerim ste ga poslali. Dragi gospod, jaz ga vsakemu kmetu priporočam. Srčni pozdravi Štefan Colarič, Rakovnik št. 5, z. p. St. Jernej na Dolenjskem (Kranjsko). 444

Penki se razpošiljajo brezplačno in poštnine prosto. **Jos. Pfeifer,** tovarna za poljedeljske in kmetijske stroje in livarna za železo in medenino v Hočah (Kötsch) pri Mariboru na Štajerskem.